

Upravištvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelki: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 5. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. čk. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za tuzemstvo Din 40.—
Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifi.

Japonska ofenziva na Kitajskem

Ko so pred nekaj tedni v Šanghaju ubili japonskega mornarja, so poznalci razmer postali pozorni. Zakaj ta preprosta novica je pomenila alarm, napoved, na se pripravlja nova japonska akcija. Vzhodni Aziji velja namreč dogodek, kakršen je uboj ali umor katerega japonskega vojaškega funkcionarja, za zunanji uvod v novo podjetje japonskega imperializma. Predzadnjega od njih se čitatelji najbrž še spominjajo: preden so priče japonske čete prodirati v Mandžurijo, se je zgodilo, da so tam nekje pri Mukdenu Kitajci pobili tri japonske častnike; tako vsaj so sporočale vesti iz Tokia. V zadnjih tednih pa je ubiti nesrečnejši v Šanghaju sprožil novo afero, ki po svoji pomembnosti ne zaostaja za mandžursko. Severna Kitajska stopa v znamenje ločitve od skupne države, se »podaja« pod neposredni vpliv Japancev.

Seveda moramo na stvar gledati z drugimi očmi: ko so japonske priprave dovolj dozorele — saj pripravljali so najnovejšo ekspanzijo že mnogo let — se je »našel« incident v Šanghaju. Japonska na Daljnem vzhodu pač nima težkega posla, niti sedaj ne, ko ne gre morda za kako stransko deželo, marveč za del prave Kitajske, vrh tega za jako velik del, katerega prebivalstvo se po številu lahko meri z marsikatero veseliš.

Severna Kitajska je staro jedro te nekdanje tako ogromne in mogočne države. Tu je nastala najstarejša država, tu je bilo v vseh časih središče kitajske politične moči in kulture, odtod se je vedno znova izvedla regeneracija cesarstva, kadar so notranje zmede ali vnanji povodi povzročili oslabilitev ali celo razpad državne organizacije. S tem, da se Japonci pripravljajo, da si prilaste v tej ali oni obliki oblast nad severno Kino, posegajo potemtakem v prastaro kitajsko ozemlje, in to bržkone z nameni, ki ne tvorijo zaključka, marveč le stopnjo v nizu akcij. Ta moment daje najnovejšemu japonskemu podjetju prav izreden značaj.

Predzgodovina je znana, saj se je dogodila šele pravkar. Ko so uredili »samostojno Mandžurijo« s tem, da so zasedli ter ocepili od Kitajske, so polagoma prodirali proti notranji Mongoliji, nato pa pristili nankinško vladno, da je umaknila del svoje oborožene sile in Japoncem nesimpatične funkcionarje iz severnih provinc, med njimi tudi iz ozemlja Pekinga, stare državne prestolnice. V tem predelu, kjer se najbolj pozna japonski gospodarski vpliv in kjer so najjačje osnove za kitajsko rudarstvo, pa za industrijske razvojne možnosti, se je mogel vpliv iz Tokia trajno večati. Akcija naj se zaključi in uspeh naj se požanje s tem, da se te severne province podredijo še bolj japonskemu vplivu. Kako naj se to zgodi, je še zavito v negotovosti. Poročila kažejo za enkrat posnetek mandžurske taktike: osnuje naj se nova »samostojna država«, ki bi bila slično zavisna od Tokia, kakor od Mandžurije.

Ko se je osnovala Mandžurija, je bil postavljen na čelo republike Puji, zadnji kitajski cesar, kot njen predsednik. Pred nedavnim se je ta predsednik priglasi z velikimi svečanostmi za cesarja in Mandžukuo se je spremenil v Mandžukuo, v cesarstvo. Ni čuda, da se sedaj sama od sebe nudi možnost, da bodo poslali Pujijske še dalje, pa da vkoraka nekega dne v etarodavni Peking, kjer so stolovali nekdanji mandžurski cesarji.

Lahko pa krenejo dogodki tudi na drugo pot. Pred vsem je treba upoštevati, da do sedaj ni bilo opaziti nikakih simpatij kitajskega prebivalstva za povratek nekdanje cesarske dinastije, pa bi utegnili biti zato povratek Pujijske v Peking slaba vaba za ostale kitajske province. Še mnogo važnejši pa je drugi moment, o katerem ne more biti dvoma. Japonci prav gotovo ne nameravajo obnoviti enotnosti Kine, niti nimajo namena, da bi državo kakorkoli ojačili. Njim sodi v račun samo slabotna Kina, brez energije in brez množnosti, da se prerodi. Zato se more mnogo bolj za gotovo pričakovati, da bodo iz Tokia še naprej pospeševali razkroj Kitajske in »nastajanje« manjših političnih formacij, ki jih bo lahko ohranili v zavisnosti. Puji more misliti na povratek v Peking le za toliko časa, dokler bo poslušno orodje v japonskih rokah; kakor hitro bi se količjak ojačil ali osamosvojil, mora pričakovati, da se bo njegova zvezda skrla za oblake, vsaj kolikor je to odvisno od Japancev.

Neverjetno naglo napreduje Japonska na Daljnem vzhodu. Seveda dosega uspehe s prav tako neverjetno lahkoto. Evropske homatije so ji pustile prosto pot in razen Sovjetske Rusije je ni sile, ki bi danes glede odpora v vzhodni Aziji prihajala v poštev, toda še ta Rusija ni v položaju, da bi se angažirala tako, kakor bi bilo treba. Če je bila britanska akcija, s katero se je pokazala pripravljeno pomagati nankinški vladi v finan-

Katastrofa Grazianijeve armade

Abesinci so na somalski fronti v neredu umikajoči se italijanski vojski stalno za petami in so udrli tudi že v Somalijo

Addis Abeba, 27. novembra. d. Proti-napad abesinske vojske na južni fronti, ki se je pričel pred dnevi, je dosegel izredno zadovoljive uspehe in če se bo abesinska ofenziva nadaljevala še nadalje tako srečno, bo postal Ogaden grobnica italijanske vojske, ki se že umika v največji naglici ter pušča za seboj veliko število mrtvih in ranjenih.

Že pred početkom abesinskega napada so bolezniki tako razredčili italijanske vrste, da je bil general Graziani prisiljen odrediti splošen umik vseh čet proti Somaliji, ker njegovi vojaki niso bili več sposobni za sistematičen odpor proti abesinskim napadom.

Italijanski motorizirani oddelki, ki so operirali severno od Goraheje, so se morali naglo umakniti, ker so hudourniki in deževje pretvorili del ogadenske puščave v ogromna močvirja, ki so grozila, da upropastijo tanke, oklopne avtomobile in oporišča italijanskih letal.

Abesinska vojska, ki je prešla na vso južni fronti v protinapad, prodira vzdolž reke Fafan. Že sedaj so abesinske čete osvobodile večji del Ogadene, ki so ga Italijani zavzeli.

Desno krilo abesinske armade pod poveljstvom rasa Deste operira južno od Dola na italijanskem ozemlju in govore že o resni nevarnosti za glavno mesto Italijanske Somalije, luko Mogadiscio ob Indijskem oceanu. Nevarnost postaja z vsakim dnem večja in je tudi zaradi tega moral general Graziani odrediti splošen in nagel umik vseh svojih čet iz Ogadene. Da bi ustavil prodiranje rasa Deste, je general Graziani poslal nove oddelke na področje reke Džube, ki teče mimo obmejnega mesta Dola.

Graziani čaka na pomoč

London, 27. novembra. AA. Agencija Reuter je objavila sredi naslednje poročilo o dogodkih v vzhodni Afriki:

Na jugu se po informacijah iz abesinskega izvora razvija velika abesinska protiofenziva. General Graziani, ki razpolaga z dvema divizijama, čaka na ojačenja, ki so jih pretekli teden odposlali iz Neaplja v Mogadiscio. Italijani so v Ogadenu izpraznili Gerlogubi in Gorahejo in se sedaj umikajo proti Ualualu.

V Addis Abebi so prepričani, da bo prišlo na južni fronti še do velikih bitk. Danes so s tovornimi avtomobili poslali večje oddelke abesinske vojske v Gerlogubi, kjer ni nobenega Italijana več. Vesti o ponovnem zavzetju Goraheje še ni mogoče kontrolirati. V vsakem primeru je gotovo, da se Abesinci v vedno večjih oddelkih pomikajo proti jugu. Zadnje dni odhaja iz Hararja zelo mnogo transportov.

Pet italijanskih letal je včeraj bombardiralo več vasi v hararski pokrajini. Druga letala so fotografirala Džidžigo, nato pa so se vrnila. Ko se je po telefonu zvedelo, da se sovražna letala bližajo mestu, je policija v Hararju odredila, da se morajo vsi prebivalci skriti v hiše. V dveh urah na ulicah ni bilo žive duše. Povsod je vladala absolutna tišina. Poveljnik garnizije je prepovedal vsako streljanje na letala, čeprav bi mesto bombardirala in obstreljevala.

Abesincev, ki so se javili kot prostovoljci.

Ras Nasibu o svoji zmagi

Addis Abeba, 27. novembra. o. Ras Nasibu, poveljnik abesinske vojske v Džidžigi, je včeraj telefonično sporočil vrhovnemu poveljstvu abesinske vojske, da so kurirji, ki so prišli z južne fronte v Džidžigo, javili umik Italijanov. Italijanska izvidniška letala so z največjo brzino zapustila Analu. Ko so prispeli tja abesinski oddelki, so našli tovarne avtomobile, polne trupel. Abesinske čete so našle tudi mesteci Gerlogubi in Gorahejo evakuirani. Italijani se umikajo z vso naglico proti Uergeru in Ualualu ter so se ustavili šele v močno utrjenih postojankah za to črto. V Addis Abebi prevladuje mnenje, da se Abesinci na južni fronti izvajajo veliko zmago.

Cesar: Uničeni so 55 dnevni napori Italijanov

Addis Abeba, 27. novembra. o. Vesti o novih uspehih abesinskih čet na severni in

južni fronti so izzvale v vseh tukajšnjih krogih veliko veselje.

Cesar je sprejel inozemske novinarje in jim izjavil, da so abesinske čete v par dneh uničile vse uspehe 55 dnevnih naporov Italijanov in da je to najboljši deman-italijanskih vest, ki so poveljevale italijanske zmage in poročila, da je vsa pokrajina Ogaden v italijanskih rokah.

Po zadnjih vesteh, ki jih je dobil cesar telefonsko s fronte, se umikajo Italijani v največjem neredu. Abesinska konjenica in posebni takozvani letiški oddelki, ki jih tvorijo četniški oddelki, so jim neprestano za petami.

Abesinci so včeraj in danes zajeli znova šest tankov, mnogo streljiv, 14 tovornih avtomobilov in velike zaloge raznih drugih vojaških potrebščin. Italijani so imeli v bojih zadnja dva dneva mnogo mrtvih in ranjenih.

Bombardiranje Dagaburja

Addis Abeba, 27. novembra. AA. Danes je nad Dagaburjem letelo italijansko letalo in vrlo 10 bomb. Človeških žrtev ni bilo.

Nova abesinska ojačenja

London, 27. novembra. o. Po poročilih iz Addis Abebe so odšle nove pomožne čete in cele kolone tovornih avtomobilov z najrazličnejšimi vojnimi potrebščinami na južno fronto. Čete so določene, da zasedejo ozemlje okrog Gerlogubija. Ras Nasibu je danes telefonično sporočil vladi, da so njegove čete že zasedle Gorahejo, Gerlogubi in Ualual ter da beže Italijani dalje proti jugu.

Spopad s predstražami rasa Deste

London, 27. novembra. AA. Iz Mogadiscia poroča poročevalec agencije Reuter o bitki, ki jo omenja včerajšnji italijanski uradni komunikat in ki je vršila

Abesinci zmagoviti tudi na severu

Italijani izpraznili Makalo — Ras Sejum in ras Kasa prodirata že proti Adigratu

Addis Abeba, 27. novembra. o. Reuterjev urad poroča: Abesinci so tudi na severni fronti že prešli v ofenzivo. Ras Sejum in ras Kasa, ki sta v zadnjih tednih neprestano nadlegovala s svojimi četniki Italijane in ustavila njihovo prodiranje, sta prešla sedaj v protinapad, ki se je pričel zelo zmagovito. Okrog Makale se je razvila velika bitka, ki se je končala s porazom in velikimi izgubami italijanskih čet. Italijani so že izpraznili Makalo in se v neredu umikajo proti Adigratu.

Agencija Havas javlja: Tisoč italijanskih vojakov, ki so se držali Makalo, se je umaknilo iz Makale proti Adigratu. Rim zanika.

Italijani zanikajo izpraznitev Makale

Rim, 27. novembra. g. Vest Reuterjevega urada, da so Italijani izpraznili Makalo, se označuje od uradne italijanske strani kot neresnična.

Maršal Badoglio inspiciira fronte

Asmara, 27. novembra. o. Danes je prišel v Masauo novi vrhovni poveljnik italijanskih čet v vzhodni Afriki, maršal Badoglio. Na krovu ga je pozdravil odhajajoči maršal de Bono, ki mu je obenem izročil vrhovno poveljstvo. Oba eta nato ošla na obalo, kjer je bila postavljena četa. Maršal Badoglio je takoj nadaljeval pot v italijanski glavni stan, odkoder namerava najprej kreniti na inspekcijsko potovanje po vseh frontah. Maršal de Bono se je danes ukrcal na bolniško ladjo »Vieno« in odpotoval v Italijo.

kake energične besede, nikakega ukrepa, ki bi kazal voljo, braniti državno enoto pred razkrajajočim poseganjem japonske ekspanzivnosti. Nankinška vlada se dobro zaveda svoje popolne onemoglosti napram japonski premoči. Japonska diplomacija je izborno pripravila vojaško akcijo s tem, da je storila vse, da se nankinška vlada ni mogla opomoci, ko ji je neprestano pripravljala domače homatije, s katerimi se je izčrpavala moč Nankinga. Kljub vsej enerzičnosti in podjetnosti se niti Čangkačkoku ni posrečilo, ojačiti domovino, marveč mora danes celo kazati razpoloženje za kitajsko-japonsko sodelovanje. To je pač ironija, ki pa jako dobro karakterizira resnično situacijo na Daljnem vzhodu.

severno od Dola. Večji oddelki dubatov, ki je v dveh nočeh prodrl 75 km daleč proti severozapadu, je 30 km severno od Dola dne 22. t. m. naletel zjutraj na sprednje straže rasa Deste, ki je s svojo vojsko polagoma prodiral navzdol ob reki Gerlogubi, da bi obkolil italijansko levo krilo. Razvila se je bitka, ki je trajala več ur. Abesinci so bili nazadnje odbiti in jih je bilo več sto ubitih. Na italijanski strani so padli štirje dubati, dva pogrešajo, pet pa jih je bilo ranjenih. Italijani so zaplenili okrog 50 pušk in mnogo streljiva. V bitki so sodelovala tudi italijanska letala, ki so metala bombe na abesinske čete in jih obstreljevala s strojnimi.

V Rimu poudarjajo, da se je s to zmago generala Graziana močno okreplil položaj italijanskega levega krila na južnem bojišču, ker je bil preprečen načrt rasa Deste, da bi obkolil italijansko levo krilo. (Ta spopad se je vršil še pred pričetkom abesinske ofenzive. Op. ured.).

Paničen beg Italijanov

London, 27. novembra. p. Kljub italijanskim demantirjem vzdržuje Reuterjev urad na podlagi svojih najnovejših večernih poročil iz Abesinije trditve, da se italijanske čete na južni fronti ne samo umikajo, marveč v paničnem begu zapuščajo svoje postojanke, ki jih drugo za drugo zasedajo Abesinci. Italijanske čete se morajo umikati s toliko naglico, da niti ne utegnejo pobrati svojih ranjencev, za mrtve pa se sploh nihče več ne briga. Naglo prodiranje Abesincev je omogočilo deževje zadnjih dni, ki je tako razmeščalo ceste in sploh vso ogadensko pokrajino, da Italijani ne morejo uporabiti svojih težkih avtomobilov, še manj pa tankov. Niti najlažji tanki ne morejo na tem terenu priti iz blata, v katerega se pogrezajo tako, da so jih morali Italijani po večini prepustiti Abesincem.

Badoglio za ofenzivo proti jezeru Tana

London, 27. novembra. AA »Daily Telegraph« poroča: da je novi italijanski vrhovni poveljnik v vzhodni Afriki maršal Badoglio prejel ukaz, naj takoj, čim prevzame vrhovno poveljstvo, odredi ofenzivo na skrajnem desnem krilu italijanske severne vojske. Na tromeji Eritreje, Sudana

Italijani priznavajo poraz na jugu

Glavni stan govori že o bitkah na izhodnih točkah italijanskega prodiranja

Mogadiscio, 27. novembra. o. Po uradnem poročilu italijanskega glavnega stana na južni fronti je prišlo včeraj do krvave bitke pri mestu Lama Silindi ob reki Gestri. Bitka je trajala šest ur ter so bile na obeh straneh velike izgube. Huda bitka je v teku tudi okrog Ual-Uala.

Ras Deste ima nalogo prodrati pri Dolu v Italijansko Somalijo. Izvršiti namerava v odseku med angleško Kenijo in reko Šebeli, desno krilo pa po dolini reke Džube in v skušni priiti Italijanom za hrbet. Ras Deste se je za to nalogo dobro pripravil ter ima dovolj vojakov in municije, kakor tudi mnogo prevoznih sredstev.

Abesinski obkoljevalni manever

Rim, 27. novembra. w. O polizkusu abesinskega prodiranja v Italijansko Somalijo, se doznava od italijanskega tiskovnega urada, da so Abesinci izdelali strateški načrt, da se polastijo ozemlja med Kenjo in reko Uebi Šebeli. Ras Deste, ki poveljuje abesinskim četam v tem odseku, ima nalogo, da prodira italijanske postojanke, in napreduje vzdolž reke Džube in z obkolitvenim manevrom zasede ozemlje od zgornjem toku Džube in kraja Iscia Baldaa ter Bur Akeba na poti v Mogadiscio. Pri teh operacijah so Abesincem zelo koristile mnoge karavanske ceste na tem ozemlju. Poleg tega so računali Abesinci, da se bodo morali Italijani umakniti s svoje fronte v Ogadenu, da bi tako mogli vzdržati ofenzivo črt rasa Deste. Na ta način bi mogel ras Nasibu, ki operira v Ogadenu, polizkusiti, da zopet zaseže Gorahejo in se nato združi s četami rasa Deste pri Kalafu in Gelediju ob reki Tebeli. Abesinska ofenziva je zasledovala

in Abesinije. Italijani naj prično prodirati vzdolž sudanske meje proti Tanskemu jezeru.

Doslej so se Italijani izogibali operacijam v severozapadni Abesiniji, ki spada v angleško interesno sfero. Zaradi sankcij pa se Italija ne more več ozirati na angleške interese, ker hoče čimprej premagati Abesinijo.

Rim, 27. novembra b. Tukaj označujejo vest, da namerava novi italijanski vrhovni poveljnik v Afriki, maršal Badoglio, prodrati proti jezeru Tana, kot neresnično.

Komunike št. 56

Rim, 27. novembra. AA. Ministrstvo za tisk in propagando je objavilo naslednji komunikat št. 56.

Na pohorju prvega armadnega zbora na severnem abesinskem bojišču so naši oddelki zavzeli Amentillo in na ta način dospeli do vzhodnih obronkov visoke planote proti Gall.

Prav tako so se nadaljevale operacije v pokrajini Tembena.

Letalstvo izvaja svoje redne opazovalne polete zlasti okrog jezera Ašangi.

Ranjenci in mrtvi na povratku v domovino

Port Said, 27. novembra. g. Z ugalsimi svetilkami je italijanska bolniška ladja »Toscano« plula na poti v Italijo skozi Sueski prekop. Niti agentom družbe niso dovolili vstopiti na krov ladje. Na krovu ladje je 1100 italijanskih bolnikov in 600 balzamiranih trupel italijanskih častnikov.

Vojaški dopusti preklicani

Rim, 27. novembra b. Kakor se doznava, je bilo dovoljenje dopusta sto tisoč italijanskim vojakom zopet preklicano. Ta ukrep utemeljujejo s splošnim političnim poljačem, zaradi katerega je morala italijanska vlada izvesti razne pregrupacije čet.

Desbonsove pritožbe

Pariz, 27. novembra. p. Lask se še vedno bavijo z dogodki na procesu proti marsejskim zločincem. Danes poročajo med drugim, da je ostavljeni zagovornik Desbons zahteval od pariske odvetniške zbornice, naj ga ščiti pred krivičnim postopanjem sodišča v Aix en Provence. Tudi njegov naslednik Berthon je v enakem pravcu interveniral pri ministrstvu pravde in je izjavil novinarjem, da po njegovem mnenju sodišče pri izključitvi Desbonsa ni pravilno postopalo. Zanimivo pa je, da državni tožilec in predsednik kassacijskega sodišča sploh nista hotela sprejeti Desbonsa, ko je prošil za sprejem, da bi se pritožil zoper postopanje sodišča v Aixu.

Seja sokolskega vodstva

Beograd, 27. novembra. p. Danes se je sestel izvršni odbor SKJ. Na seji je bilo podano poročilo starešinstva, načelstva in tajništva, naker so razpravljali o službeni pravniki za namene saveza SKJ in o raznih organizacijskih zadevah.

Italijani priznavajo poraz na jugu

Glavni stan govori že o bitkah na izhodnih točkah italijanskega prodiranja

predvsem cilj, da prepreči italijansko prodiranje v Ogadenu, ki ogroža Harar in železniško progo iz Džidžija. Abesinci so pri svojih operacijah računali zlasti s težkimi na terenu. Poleg tega so imeli napram sovražniku mnogo ugodnejši položaj. Teren je bil zaradi deževja zelo težko prehodan. Italijanske čete so morale pasirati poplavljenno ozemlje, v katerem je bilo polno krekodijov, s pontoni in improviziranimi sredstvi. Italijanske čete so v dveh dneh na težkem terenu prehodile približno 100 km ter se z uspehom borile s sovražnikom.

Odbit italijanski napad na Dolo

Addis Abeba, 27. novembra. g. Po ne-uradnih poročilih so Abesinci odbili italijanski napad pri Dolu na južni fronti. Oddelki abesinskih čet, proti kateremu je bil naperjen glavni napad Italijanov, se je najprej umaknil, naker so drugi abesinski oddelki napadli italijanske zadnje zaščitnice z boka ter jih prisilili k umiku proti Dolu. Sedaj korakajo glavni abesinski oddelki na Dolo, da obkrožijo ta kraj in napadejo Italijane s treh strani.

Abesinski vpad v Somalijo

Pariz, 27. novembra. AA. Agencija Havas poroča iz Hararja: Po doslej še nepotrjenih vesteh so fete rasa Deste že prodrle v Italijansko Somalijo. Trdijo, da so sprednje straže dosegle Habridse, jugovzhodno od Dola.

London, 27. novembra. o. Reuterjev urad poroča iz Addis Abebe, da so čete rasa Deste prekorale mejo Italijanske Somalije ter dospole do mesta Habrida, jugovzhodno od Dola. Kjer so se spopadle z italijanskimi zaščitnimi stražami.

Laval o bilanci svojega dela

Velik govor francoskega ministrskega predsednika o notranji in zunanji politiki njegove vlade

Pariz, 27. novembra. AA. Predsednik ministrskega sveta in zunanji minister Laval je imel sredi ponedeljka naslednji govor: Dne 7. julija je bila sestavljena naša vlada, da bi branila frank v okoliščinah, ki so nam vsem še v živem spominu. Pol-lanci so nam izrekli zaupanje in nam podelili izredna pooblastila. Na borzi je vlada pafila v hranilnicah in bankah so se končale zahteve po izplačilu denarja. Ker je bil frank v nevarnosti, so bili potrebni nujni in nagli ukrepi.

Sanacija državnih financ

Proračunski primankljaj je med letom narasel za deset milijard v štirih letih je država najela 70 milijard posojil. Pooblastila, ki smo jih prejeli od parlamenta, so nam dovoljevala zakonske dekrete, s katerimi smo izvedli prav izdatne omejitve izdatkov pri avtonomni blagajni, pri železnih in pri občinah. Prihranki znašajo deset milijard. V l. 1935. bo znižanje izdatkov doseglo osem milijard. Prav tako smo z zakonskimi dekreti omejili državne potrebe. Prvič, odkar se je pojavila gospodarska stiska, krijejo država dohodki izdatke, kar smo dosegli z znižanjem izdatkov. Znižali smo prejemke uradnikov in upokojencev za deset odstotkov in s pomočjo posebnih davčnih bremen dosegli velike dohodke. Na podlagi izvedenih prihrankov je mogoče stopiti v veljavno zakon o zaščiti kmetovalcev.

Proti devalvaciji franka

Opravljen del je ogromen. Petsto zakonskih dekretov priča v njegovem pomenu. To delo bi zahtevalo več let parlamentarne sklenitve, da ni bilo zakonskih dekretov. V Angliji je mogla vlada, ki se je nahajala v enakem položaju kakor naša in ki je štiri leta uživala zaupanje ljudstva, nadaljevati započeto delo. Pri nas je drugače. Niso se pretekli štirje meseci odkar delamo, in že se oglašajo neizprosmi cenzori, ki kričijo, da vlada, ki ga je opravila naša vlada, v četrtek bom stopil s svojimi tovaršili pred parlament in izvoljeni poslanci bodo povedali, ali pritrjujejo našemu delu. Vprašati bodo morali sami sebe, kaj bi se zgodilo, če razveljavijo naše delo. Zahtevali bomo od parlamenta, naj takoj nove svoje mnenje, da bi se položaj ne poslabšal.

Odkar napadajo zakonske dekrete, odkar pobijajo naše delo, je odziv zlata, v velikem obsegu zopet začel vplivati na francosko narodno banko in frank je v svoji vrednosti naglo padel. Glede na takšno dejstvo se mora vlada zavedati svoje dolžnosti in svoje odgovornosti in mora takoj odrediti potrebne ukrepe. Ni potrebno veliko strokovništva, da razumemo, da se mora takšna situacija normalno končati z vrednostnim padcem denarja. V Franciji se že pripravljajo ljudje, ki zahtevajo, naj bi naš denar zone doživel devalvacijo. Čeprav je že izgubljen dohodek naše vrednosti. Prevezem nemožno odgovornost, ko jasno in čisto izjavim, da takih shemov ne bom nikoli izdal. Ravno naimenjši med malimi bi morali nositi teške posledice, če bi se denarju zmanjšala njegova vrednost. Odklanjam devalvacijo kot sredstvo, ki bi trenutno olajšalo položaj, ki bi bil zelo nevarno. Odklanjam ga tudi pred vami. Hočem s svojimi zaupniki, da se sporeti s tem, da se odločimo. Kar se nas tiče smo storili svoje. Prihranki preprečujejo devalvacijo. Če je parlament drugače mnenja, naj nove, v četrtek se bo odločila uporaba franka. To je naša razprava. Ko bo to vprašanje urejeno, bo vlada pripravljena proučiti tudi ostala vprašanja.

Potreba narodnega pomirjenja

Ni dvoma, da nastajajo kot posledica nemilih dogodkov nevarnosti drugega reda. Vlada odgovarja za red in za javni mir. Nobena stranka nima pravice, da bi svojo avtoriteto postavila na mesto državne avtoritete. V Toulonu, Brestu in Limosu so se odigrali obžalovanja vredni dogodki, ki ne smejo ponoviti, ker bi sicer ogrozili naše svobode in samo svobodo. Vlada bo poskrbela, da bodo vsi spoštovali zakon. Prevede ljubni mir, preveč sem viden svoji domovini, da bi ravnal drugače. Izključeno je, da bi mogla naša država na drug način ozdraviti, kakor smo s pomočjo narodnega pomirjenja. Na Orsaštem nabrežju imam samo eno misel: varovati našo ocnitost.

Abesinsko-italijanski konflikt

Narodni položaj nam nalaga dolžnost, da smo v resnici razboriti. Letos smo imeli saarsko vprašanje in spor med Madžarsko in Jugoslavijo. Vsa ta vprašanja so urejena. Ko pa se je po Rimu, Londonu in Streli zdelo, da položaj ni več tako napet in da upravičuje največje upre, je izbruhnil italijansko-abesinski spor, ki postavlja težko vprašanje. Povojna politika Francije se opira na Društvo narodov. V sodelovanju z Veliko Britanijo smo imeli samo eno skrb, kako ta spor likvidirati. Storišmo vse, da preprečimo njegovo razširjenje. V početku smo soglašali v tem, da preprečimo vojaške sankcije. Na zatvoritev Sueškega prekopu ni nihče in nikoli mislil. Moja vloga je bila težka. Skrbeti sem moral, da ostane naše prijateljstvo z Veliko Britanijo nedotaknjeno. Spoštevati sem moral pakt Društva narodov in obrani in čelne z Italijo, ki sem jih sam sklenil v Rimu meseca januarja. Šel sem dosledno za tem ciljem in ne bom od njega odstopil. Nadaljeval bom in skušal naiti prijateljske ureditve. Nihče mi ne more teh prizadevanj očitati. Strokovnjaki delajo s svoje strani, da ne bi izgubili časa, in skušajo določiti potrebne postopek. Bolj kakor kdaj prej moramo ostati sodelovanje med Francijo in Veliko Britanijo tesno in polno medsebojnega zaupanja. Obe državi morata nadaljevati svoje napore, da bi prišli do miru. To je naš skupni cilj. Upam, da ne bomo brezuspešno apelirali na mednarodno Musolinija, da bi prišlo do prijetne ureditve. Vem, da ima šef italijanske vlade dobro voljo, da tudi s svoje strani sodeluje

pri organizaciji miru v Evropi. Medtem pa bomo nadaljevali delo, ki smo ga začeli.

Francija in Nemčija

Franco ko ruski pakt ni naperjen proti nobeni državi. To je zadržilo, ki ga je ponovil naš poslanik v Berlinu Francois Poncet, državnemu kancelarju. Zaradi konsolidacije miru v Evropi iščemo podporo na vseh straneh. Iskreno želimo, da bi z Nemčijo vzpostavili odnose dobre sosesčine. Čečeli, močni in miroljubni Franciji se ni ničesar bati.

Evo, povedal sem, kaj je vlada storila, da ohrani mir. Ko sem prevzel oblast, sem se zavedal, da bo breme težko. Pripravljen sem ravnati enako tudi vnaprej, smatram pa, da mora vlada ohraniti svojo avtoriteto. Sem Francoz in iz goibne srca želim, da bi moja demovina nikoli ničesar ne izgubila. Kakor vi, zaupam tudi jaz v njeno usodo.

Ugoden odmev v Italiji

Rim, 27. novembra. o. Sinočini Lavalov govor v radiu so sprejeli italijanski listi zelo povoljno. Zlasti naglašajo oni del govora, v katerem je Laval izjavil, da bo Francija sedaj, ko so ostali brez uspeha vsi poskusi za kompromis, prevzela posredovalno vlogo med Italijo in Anglijo.

Naš odgovor Italiji

Izročen je bil v ponedeljek — Prav enaka sta tudi odgovora Rumunije in češkoslovaške

Beograd, 27. novembra. AA. V ponedeljek popoldne je predsednik ministrskega sveta in zunanji minister g. dr. Milan Stojadinović izročil tukašnjemu italijanskemu poslaniku g. Guidu Violi grofu di Campalto odgovor jugoslovanske vlade na noto italijanske vlade o sankcijah. Odgovor se glasi:

Zunanje ministrstvo kraljevine Jugoslavije je prejelo noto od 1. novembra 1935, ki mu jo je izročilo poslanstvo kraljevine Italije o sklepih, sprejetih v Ženevi v zvezi z italijansko-abesinskim sporom.

Vlada kraljevine Jugoslavije je prebrala, da je vlada kraljevine Italije sprejela s pozornostjo vse faze stališča, ki sta jih zavzeli, in napore, ki sta jih razvijali Balkanska zveza in Mala antanta, zlasti pa Jugoslavija tako v sami skupščini in svetu kakor v organih odbora, ki je bil ad hoc sestavljen z namenom, da najde skupno rešitev nastalega spora.

Vlada kraljevine Jugoslavije želi od srca — kakor je to v ostalem želela od vsega početka tega spora —, da pospeši v okviru svojih možnosti naglo in pravično rešitev spora. To stališče jugoslovanske vlade narekuje občutna prijateljska čustva, ki ga goji namram Italiji in njena najiskrenejša želja je, da bi ohranila obstoječe prijateljske odnose napram kraljevini Italiji.

Vlada kraljevine Jugoslavije ni z italijansko-abesinskim sporom neposredno prizadeta. Sodelovala je pri pogajanjih

»Giornale d'Italia« piše, da hoče Laval napraviti Italiji uslugo s tem, da prepreči poostreitev sankcij in s tem obenem blokada Italije. Tudi podčrtava izjavo Laval, da sankcije niso edino sredstvo za preprečitev vojne ter da bo še naprej iskal osnovo za pogajanja, ki naj bi se vršila v okviru Društva narodov. Lavalovo željo, da bo pomirljivost Mussolinija omogočila častno in pravično ureditev spora, ki bi ustrezala interesom Italije in paktu Društva narodov, italijanski tisk sicer pozdravlja, izraža pa bojazn, da bo Laval pri tem naletel na odpor Anglije. Iz dejstva, da se Laval v svojem govoru ni niti z besedico dotaknil abesinskega spora, sklepajo namreč italijanski listi, da obstoja v tem pogledu med Parizom in Londonom veliko nesoglasje. Angleški državnik ne prestopa naglašajo, da to, kar hoče Laval, še ni dovolj, temveč morajo biti najprvo zaščitni interesi Anglije in očuvan prestiž Društva narodov. Šele potem, če bo to po volji Edenu, se bodo upoštevale tudi želje Italije.

Pri hemoroidih (zlati žili), zapeki, vrtoglavosti, povzročeni po za-gatenju, prinaša uporaba

FRANZ-JOSEFOVE

grenčice

prijetno olajšanje.

Ogl. reg. S. br. 15485/35

o tem vprašanju in sodeluje sedaj pri skupno sklenjenih ukrepih le kot članica Društva narodov zato, ker se je bila svečano obvezala, da bo določbe pakta izvajala.

Jugoslovanska vlada je bila zaradi pravkar navedenih splošnih okoliščin proti svojim prijateljskim čustvom napram Italiji prisiljena, da se ne loči od stališča, ki so ga zavzele ostale države, članice Društva narodov, in da ravna v skladu s obveznostmi, ki jih ima iz določb pakta.

Ko si šteje v čast sporočiti prednje poslanstvu kraljevine Italije, veruje zunanje ministrstvo kraljevine Jugoslavije, da mu je iskreno razložilo glavne smeri, ki jo vodijo v sedanjem položaju.

Zunanje ministrstvo kraljevine Jugoslavije prosi poslanstvo kraljevine Italije, da sprejme tudi pri tej priliki zakonito njegovega prav visokega spoštovanja.

Rim, 27. novembra. AA. Agencija Stefani sporoča: Odgovor jugoslovanske vlade na italijansko protestno noto o sankcijah je bil večer izročen italijanskemu poslaniku. Odgovor je zelo prijateljski.

Bukarešta, 27. novembra. AA. Rador poroča: Zunanji minister Titulescu je izročil italijanskemu poslaniku odgovor Rumunije na italijansko noto od 11. novembra. Besedilo note je istovetno z odgovori, ki so jih istočasno izročili italijanskim poslanikom v Pragi in Beogradu.

nim navdušenjem pozdravil srbsko vojsko. Svetilnik so postavili po načrtu inž. Čulića na koncu valobrana Visok bo 10 m. Svetil bo vsak večer z rdečo lučjo, ki bo obenem znamenje ladjam za premikanje v pristanišču. Na obeh straneh visokega obzidja iz braskega kamna bodo vklesani napis z zlatimi črkami.

Prispevki za pogozdovanje

Na podlagi čl. 63 finančnega zakona za leto 1934/35, in čl. 7 zakona o proračunskih dvanajstih za l. 1935/36 je ministrski svet na predlog ministra za gozdove in rudnike predpisal uredbu o plačilnih obveznostih za prispevke, ki jih plačujejo poselniki nedržavnih gozdov v fond za pogozdovanje. Po tej uredbi plačajo poselniki nedržavnih gozdov svoj prispevek v fond za pogozdovanje od lesa, ki ga prodajo na panju ali v lastni režiji izdelanega, in sicer v višini 1% vrednosti lesa na panju pri skupni površini gozdov od 300 do 500 ha, 1,5% vrednosti lesa na panju pri skupni površini gozdov od 500 do 1.000 ha, 2% od vrednosti lesa na panju pri skupni površini gozdov preko 1.000 ha (doslej je znašal prispevek enotno 2% vrednosti dozečen s prodajo pri skupni površini gozdov preko 100 ha).

Prispevek je treba plačati pred početkom sečnje. Les, ki ga uporablja lastnik kot kurivo za lastno gospodinjstvo potrebo ali za svoje nameščenice in gradbeni les za gradnjo in popravilo poslopij in mostov na posestvu kakor tudi les za popravilo prevoznih sredstev in drugih naprav na posestvu ni podvržen plačilu prispevka. Minister za gozdove in rudnike sme s posebnim zavarovanjem dovoliti obročno odplačilo neplačilnih prispevkov iz prejšnj let, tako da bodo v enem letu po uveljavitvi uredbe v celoti in z obrestmi vred poravnani. Minister za gozdove in rudnike bo predpisal potrebna navodila za pravilno izvajanje te uredbe. Z uveljavitvijo te uredbe prenehajo določbe čl. 2/b, točka 1 in 2, pravilnika o zbiranju in upravi prispevkov za pogozdovanje iz leta 1923.

Sporazum med slovenskimi mačkovci

Kakor znano, je med slovenskimi mačkovci, še preden so se zbrali, zavladal tolikšen napol osebni, napol ideološki razdor, da izhaja danes v Ljubljani kar troje glasil, ki se okrog njih zbirajo slovenski simpatizerji hrvatskega Mačkovega gibanja. »Slovenska zemlja« si je v tej zanimivi tekmi doslej zamašala prisvojiti legitimacijo edinega Mačkovega zastopstva v Sloveniji. »Ljudska pravica« ki se je poleti priselila iz Prekmurja v Ljubljano, si ni dala odvzeti slovesa, da je ona prva povzdignila svoj glas za bolj popularne »ideale«, po tragičnih peripetijah slovenskega bojevnika pa se ima pridružiti še glasilo skupine »Vidmarja« »Bojevniki« »Ljudska pravica« ni prikrivala svojih simpatij za nekakšno levičarsko delavsko kmečko fronto in vsi trije listi so vobče prihajali vsi s svojo Mačkovo tezo, tako da je bilo v slovenskem delu hrvatskega kmečkega tabora, da se tako izrazimo, mnogo nejasnosti in zmede.

Iz Zagreba so si dolgo prizadevali, da sprte slovenske voditelje na kak način spravijo, ker tolikšna razcepljenost nikakor ni bila v interesu pokreta. V ta namen so v nedeljo sklicali v Celju široko konferenco, katere se je udeležilo okrog 40 zastopnikov Mačkovega gibanja v Sloveniji, iz Zagreba pa je prišel dr. Jelačić, osebni tajnik dr. Mačka. Na dnevnem redu je bilo prav za prav samo dvoje velikih, vsekakor težko rešljivih vprašanj: vprašanje programa in pa vprašanje enotnega slovenskega glasila. Kar se tiče programa, se je v teku razprave pokazalo, da so nesoglasja med stremljenji slovenskega dela Mačkovega gibanja in pa stremljenji Zagreba mnogo večja, kakor da bi jih bilo mogoče odstraniti z eno samo konferenco. Dr. Jelačić je skušal svoje slovenske politične prijatelje pridobiti za »čisti kmečki program«, ti pa

so naglašali potrebo, da mora imeti stranka v Sloveniji, ki je v veliki meri industrijska dežela, program, ki bo lahko kmeti in delavce združil v enotni fronti. Tudi o tem, kaj je prav za prav Mačkovski državopolitični program ni prišlo do jasnosti.

Ker je bilo torej treba iskati sporazuma med Zagrebom pa slovenskim delom pokreta, difference, ki so se bile pojavile v Ljubljani sami in odtod do Celja in Maribora vobče niso prišle na dnevni red. Vključ temu je bila na koncu formalno dogovorjena baza, da se namesto dosedanjih treh listov ustvari eno samo glasilo, v katerega konzorcij bodo lastništva dosedanjih treh glasil poslala vsak po tri delegate. Kakor nam poročajo, bo kot Mačkovo glasilo obveljala »Slovenska zemlja«, »Bojevniki« pa bo spuščala »Vidmarja« ohranila kot mesečnik samo zato, da novi Zvezi bojevnikov odvzame možnost, da bi mogla začeti z listom takega imena. »Ljudska pravica« sproža v svoji najnoviji številki, ki je datirana z 20. novembrom, izšla sredi, to stvar na uvodnem mestu pod zaglavjem »Celjski dogovor« takele:

»Predavnik konzorcijev slovenskih listov: »Slovenska zemlja«, »Bojevniki« in »Ljudska pravica«, stojijo sodelsko na miselnosti slovenske kmečko-delavske politike in imajo enake posledice glede izvedbe te politike, so na svojem sešanku z dne 24. 11. 1935 v Celju sklenili da se čimprej sredi na trije pravištni zgoraj navedenih listov in v roku 30 dni, to je do 24. 12. t. l. izvedejo likvidacijo teh listov na ta način, da ostane za celo Slovenijo en list, ki naj bo dala za vse pripadnike slovenskega kmečko-delavskega gibanja in ki naj v tem duhu piše.«

Imenovanje novega ravnateljstva OUZD

Kakor poroča »Slovenec« je bilo odstavljeno dosedanje ravnateljstvo Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani. Na novo so bili imenovani v ravnateljstvo iz skupine delodajalcev Franc Kremžar, urednik »Slovenca«, Franc Jeglič, ravnatelj tiskarne »Zmaj«, Matko Kurk, stavebnik, vsi iz Ljubljane, Jože Gasperšič, ravnatelj železnarske zadruge, Konrad Golgranc, stavebnik iz Celja, in Franc Klanjšek, trgovec iz Maribora.

Iz vrst delojemalcev so bili imenovani poslovodja Janez Majeršič in skladiščnik Franc Kukovica iz Ljubljane, strokovni tajnik Peter Rozman iz Čreta pri Slivnici, strojni stavec Srečko Žumer iz Ljubljane, Albin Galof iz Ljubljane in Lovro Jakomin iz Litije.

Skupno z ravnateljstvom je bilo razrešeno tudi nadzorstvo in v novi nadzorni odbor so bili imenovani iz vrst delodajalcev

inž. Miklavc, ravnatelj Kranjskih deželnih elektrarn in Franc Veve, uradnik trdnice Store v St. Vidu, iz vrst delojemalcev pa Ivan Krvinc iz Ljubljane in Ivan Pangršič iz Zaloge.

Predsednik dosedanjega ravnateljstva je bil tajnik Delavske zbornice g. Ivan Tavčar, podpredsednik pa ključavničarski mojster g. Ivan Rebek. Za novega predsednika, ki ga voli ravnateljstvo iz svoje srede je očitveno določil g. Franc Kremžar. To se da sklepati že iz dejstva, da je bil g. Kremžar, ki spada med voditelje klerikalnega delavstva in nameščenstva, imenovan v ravnateljstvo kot zastopnik podjetnikov in ne kot zastopnik delavcev odnosno nameščencev. Zakon namreč predpisuje, da mora biti predsednik vzet izmenoma iz skupine delodajalcev in iz skupine delojemalcev. Ker je bil dosedajni predsednik g. Tavčar iz skupine delojemalcev, bo novi predsednik iz skupine delodajalcev.

Beleške

Časi se spreminjajo

Po Ljubljani se že nekaj časa govori, da bi se imela drama združiti z opero v poslopju sedanega opernega gledališča, dramsko gledališče pa naj bi se uporabilo za Prosvetno zvezo. Raznašajo se tudi vesti o osebnih spremembah v upravi ljubljanskega in mariborskega gledališča, ki baje samo zaradi tega še niso bile izvršene, ker je menda preveč kandidatov. Te vesti so zabeležile tudi zagrebške »Novosti«. »Slovenec« jim v pogledu osebnih sprememb ne odgovarja ničesar, pač pa označuje govorico, da bi se dramsko gledališče izročilo Prosvetni zvezi kot nelepemu sumničanju, ki ima samo namen vreči sen. co in sovraštvo na slovensko prosvetno organizacijo ter prikazati slovenske klerikalce kot rušilce slovenske kulture.

Energični demanti »Slovenca« bo vsa javnost gotovo z zadovoljenjem vzela na znanje. Upamo, da bo tudi držal in da se bodo kulturni ljudje iz njegovega kroga znali uspešno upirati atavističnim pritiskom od te ali one strani. Kajti znano je, da je iz hrama slovenske gledališke umetnosti že enkrat nastal kino, pa so se go-spodje v predalčih istega lista, v katerem danes čitamo tako ogorčene proteste proti očitku nekulturnosti, zelo energično branili, da bi bili rušilci slovenske kulture.

No, časi se spreminjajo in z njimi do-stikar ljudje in nazori. Tako n. pr. so v nedavnih dneh tako zvali katoliški dijak na ljubljanski univerzi bil kaj bojeviti in se niso nič bali poslušati se tudi sred-stev stavke, pa naj je bila družba za nje še tako ženatna. Te dni pa smo čitali ob protestnem štrajku ki je bil v Ljubljani vzporeden v znak solidarnosti z zahteva-mi slušateljev tehnike, izjavo klerikalne Akademije zveze da je stavka kot prvo sredstvo zlasti na univerzi škodljiva in da bo Akademika zveza v bodoče prisiljena slične štrajke preprečiti.

Koncentracija radikalov

Zagrebski »Obzor« in z njim vred nekateri drugi listi bečijo vesti, da je v teku močna akcija za koncentracijo vseh političnih ljudi, ki so nekakaj prapadali radikal-ski stranki. Baje bo skupina bivših radikalov, med njimi dr. Kojić in Ilija Mihajlović, že v kratkem časa izstopila iz levičar-čevega »poslanskega« kluba ter se pridružila klubu JRZ. Tudi bivši ministri: Boža Maksimović bo po informacijah »Obzora« naibž stopil v novo stranko.

Shod posl. Lukačiča

Narodni poslanec za ljubljanski srez g. Avgust Lukačič je imel v nedeljo pri Mli Nedelji shod, ki se ga je udeležilo nad 160 volilcev. Poslanec je na la izbrpno in ob-ektivno poročilo o političnem položaju in nato odgovorjal na razna vprašanja poslul-šalcev. Cenav je bilo med vprašanji tudi nekaj pristašev drugih strank, je shod po-

teklen v najlepšem redu in je bil zaključen s soglasno zaupnico poslancu Lukačiču.

Karlovac naj dobi novo ime

»Obzore« poroča iz Karlovca: »Banska uprava v Zagrebu je ukazala mestnemu poglavarstvu v Karlovcu, da mora v naj-krajšem času sklicati sejo občinskega sve-ta, da se reši vprašanje spremembe ime-na mesta Karlovca, ker dosedanje njego-vo ime ni nacionalno. Z ozirom na to se je vršila konferenca predstavnikov indu-strijskih, trgovskih, obrtniških in drugih gospodarskih krogov. Na sestanku je bi-la sprejeta rezolucija, ki zahteva, naj Karlovac pridržijo svoje dosedanje ime, ker bi sprememba imena lahko povzročila ne le nepotrebne velike stroške, marveč za go-spodarsko življenje tudi veliko škodo. Zna-no je, da je že pred dvema letoma dr. Bjelovučić iz Dubravnika predlagal, naj bi se ime Karlovca spremenilo v Zrinjski grad, češ da je zgodovina Karlovca tesno zvezana z zgodovino Zrinjskih. Takrat je bil ta predlog odložen z dnevnega re-da.«

Isti list javlja, da je poziv za spremem-bo imena dobilo tudi mestno poglavarstvo v Somboru. Tam se je mestni svet pozivu odzval in sklenil Sombor prekrstiti v Brankovičevu.

Konferenca pri ministrskem predsedniku

Na stanovanju ministrskega predsedni-ka dr. Stojadinovića se je v torek vršila konferenca izvršnega odbora JRZ, ki je trajala od 17. do 20. Konferenca so se po-leg dr. Stojadinovića udeležili Miša Trifu-nović, dr. Spaho, dr. Nimčić, dr. Laza Marković, Krsta Miletić, dr. Dušan Peleš dr. Šefikja Behmen, Svetozar Stanković, M. Komnenović, Miloš Bobić, Djura Jan-ković, Dragiša Cvetković, dr. Kaludjerčić, dr. Vekoslav Miletić, Nurija Pozderac, dr. Miha Krek in Ugrin Joksimović. Beograjski listi javljajo, da so na tej seji razpravljali o organizaciji stranke in o raznih po-litičnih vprašanjih. Razprava ni bila končana in se bo še nadaljevala.

Razpuščen Kulturbund v Veliki Kikindi

Pred dvema mesecema so zgradili Nem-ci v Veliki Kikindi reprezentančni dom Kulturbunda. Ob njegovi otvoritvi so se vršile posebno velike svečanosti. V pone-deljek pa je, kakor poroča »Politika«, ne-pričakovano zasedla poslopje polčija, razpuštila Kulturbund in zapečatila dom. V dekretu o razpustu se navaja, da je Kulturbund v Veliki Kikindi prekršil svoj delokrog.

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za da-nes: Pretežno oblačno, megleno in hladno. Dunajska vremenska napoved za četr-tek: V gorah zjutraj še slana, polnoči nekoliko topleje, precej oblačno, od časa do časa osvežujoči vetrovi.

Naši kraji in ljudje

60 letnica poslanika ČSR dr. Girs

Danesh slavi poslanik Čehoslovaške republike v Beogradu dr. Václav Girs svojo šestdesetletnico. Dr. Girs zavzema v vrstah čehoslovaške diplomacije eno najuglednejših mest in je na glasu kot izredno sposoben diplomat.

Dr. Girs je ruski Čeh. Njegovi roditelji so bili kolonisti v Voliniji na Ukrajini. Rojen je bil 28. novembra 1875. v vasi Šepetovki. Že kot dečka so ga starši poslali k sorodnikom v Prago na šolanje. Tu je dovršil srednjo šolo in se nato vpisal

prostor za bivanje s starši pa še s pol ducata malih bratcev in sestrice.

Ko je te dni dotok bolnikov malo pojejal, kar gre v veliki meri na račun suhega vremena, in so se majhni rekonvalescenti že povrnili na svoje domove, je bolnišnica mogla spet odpreti vrata vsem novim pacientom za škratinko. V otroški bolnišnici, kjer so 13 postelj rezervirali zanje, so imeli danes zasedenih samo 8, kar je vsekakor razveselivo znamenje. Naše bolnišnice doslej niso zabeležile še nobenega težjega primera, s čimer pa nikakor ni rečeno, da bodo vsa obolenja po-

tekala brez komplikacij. Vsem materam naj bo za vodo, da svojega otroka, kakor hitro prične tožiti o bolečinah v grlu, popeljejo k najbližjemu zdravniku, na šolsko polikliniko ali na mestni fizikat. Največkrat gre sicer v resnici samo za kakšno lažno angino, a človek ne more biti nikdar gotov, da se ne bo iz nje izcimila zavratna davica. Kakor vse te dni, je imel Higienški zavod tudi danes precej posla z zaščitnim cepljenjem, h kateremu vodijo starši svoje malčke v zmerom večjem številu.

Stavka rudarjev v Stanovskem končana Po izpolnitvi vseh zahtev so se rudarji vrnili na delo

Poljane, 27. novembra. Pretekli teden smo poročali o nevdružnih razmerah rudarjev rudnika Stanovsko, ki so zaradi odpusta šestih tovaršev in zaradi zaostankov izplačevanja med nastopili stavko. Na prošnjo podjetja je bila sklicana za 25. t. m. od rudarskega glavarstva razprava, na kateri je prišlo do sporazuma. Razprava je bila v obratni pisarni premogovnika v Poljanah. Poleg zastopnika rudarskega glavarstva inž. Kubijasa, ki je vodil pogajanja, so bili navzoči še sreski načelnik dr. Šiška, župan Medved, zastopnik Delavske zbornice Golmajer, tajnik Zveze rudarjev Arh in trije zastopniki rudarjev. Podjetje sta zastopala dr. inž. Ključenko in Steiner.

Po daljši debati je bilo delavstvu v vseh glavnih zadevah ugodeno. Tako so bili vsi odpusteni delavci spet sprejeti v službo. Tudi v primeru, če bi bilo podjetje primorano skrajšati obratovanje v rudniku, je za rudarje preskrbljeno v toliko, da se ne zmanjša stavek delavstva, npr. samo delovni čas spoznamo z delavskimi zastopniki.

Glede rednega izplačevanja medz se podjetje zaveže, da izplača tekoje vse zapadle in od bratovske skladišnice odobrene hranarine in mezde za september, na račun zapadlih med za oktober pa do konca tedna eno tretjino. V ostalem je delavcem dano na prosto, da se poslužujejo

kreditnih nakaznic za živila. Ukrenilo bo vse, da se bo izplačilo zapadlih medz od slej po zakonito določeni obliki in roku izvršilo. Odločujoči činitelji so se za naše uboge rudarje zavzeli z vso verno in storili vse, da zaščitijo njihove pravice. Uvidevno se je izkazalo tudi podjetje. K uspehu je mnogo pripomogla tudi solidarnost rudarjev, ki so se v borbi za svoje pravice prvi med seboj preizpustili.

Pri razpravi je bilo govora tudi o drugih nedostatkih, ki spadajo predvsem k obratnim zadevam. Podjetje je obljubilo, da bo storilo vse, čim se dvigne produkcija in se izboljša prosperiteta, kar bi bilo zaželjeno v obojestransko zadovoljstvo. Rudarji so sinoči ob 18. zopet prišli za delo.

KINO UNION

Telefon 22-21

Danes! Dickensov
»Čvrček za pečjo« vas je očaral!
Kako Vas bo šele

MALA DORRIT

z ANNY ONDRO v naslovni vlogi.

Predprodaja vstopnic od 11. do 12.30
in od 15. ure dalje.

Družinski oče izginil brez sledu Noč je vzela litijskega predilniškega mojstra Janežiča

Litija, 27. novembra. Predilniški mojster Ivan Janežič je izginil v noči od nedelje na ponedeljek. Za enkrat ni nobenega sledu za njim. Janežič je bil že 30 let zaposlen v litijski predilnici. Bil je najbolj priljubljen mojster in prijeten družabnik, srčno dober človek, ki mu ne vemo sovražnika. V predilnici ga cenijo kot enega najbolj zvestih namestencev, ki še ni izostal neopravičen od dela. V nedeljo je imel pri sebi poldrugi tisoč dinarjev. Ljudstvo zatone sodi, da je šel Janežič sredi noči čez most domov, pa ga je kdo napadel, mu vzel denar in nesrečnika vrzel čez ograjo v naraslo Savo. Seveda so pa to zgolj domneve.

O skrivnostnem dogodku so doznali naslednje podrobnosti: V soboto je bil v predilnici plačilen dan, ko prejmejo nameščenci 14 dnevno mezdo. Mojster Janežič je prišel popoldne z dela domov, zvečer je rano legel k počitku. Nedelja je bila

pusta, deževna. Janežič se je popoldne odločil, da gre v družino. Stopil je v neko gostilno na Glavnem trgu, kjer je z nekaterimi znanci začel igrati skromno igro na karte. Dobro razpoložena družba se je dvignila šele po poldnevi. Janežič je pijača sicer nekoliko ogreval, vendar je bil ves pribešen, ko se je poslavljaval. Z Glavnega trga je krenil na most, ki veže Litijo v Gradec. In poslej nihče ne ve, kaj se je z njim zgodilo. Seveda so bili Janežičevi kmalu v skrbih za očeta. Stanujejo na Stavbah, v znani predilniški koloniji. Janežičeva žena je tudi v službi, takisto najstarejša hči, vsega skupaj je pet otrok. Pogrešani družinski oče je star 50 let. O njegovem nastanku so bila takoj v ponedeljek obveščena oblastva, toda vse poizvedovanje je bilo doslej zaman. Sum, da se mu je pripetilo kaj zlega, je tembolj upravičen zaradi onih 1.500 Din, ki jih je imel pri sebi, bila je to polmesečna mezda in zaslužek za nadure.

Med rudarji v Trbovljah

Slika socialnega stanja v revirju pred zimo

Trbovlje, 27. novembra. »Jutro« je že poročalo o akciji rudarskega delavstva, da se poslovanje rudniških konzumov preuredi tako, kakor to zahtevajo določila novega rudarskega zakona. Za torek ekliuše rudarsko glavarstvo v Ljubljani konferenco zastopnikov delavstva in na podjetju, na kateri se bo končno odločilo o stvarih. Poleg tega, da rudarske plače vobče niso rutiljive, določa zakon, da rudniški konzumi ne smejo trgovati z dobicem, da mora stroške za režijo kriti podjetje in da morajo biti v upravi konzumov zstopani tudi rudarji. Akcija rudarjev pa gre tudi za tem, da se na njihove dolgeve pri konzumih proglasi moratorij, dokler število šihov ne doseže rednih 24 na mesec. Pri 23 delavniških na mesec naj se jim na račun starih dolgov odzdruje po 5%, vsa ostala mezda pa naj se jim gotovini izplača na roko.

V zimskem času je narasel zabezni otiem premoga v toliki meri, da znižanje državnih nabav v teh prvih tednih še skorajda ni vplivalo na število delovnih dni. Zimski mesece so rudarjem v vseh teh letih krize edini up. Koikor morajo v času brezdelja poleti prestradati in se pogrezati v zmrzlo večje dolgeve, toliko upajo, da bodo v mesečnih premogovnih sezonah lahko pozarparali svoje bedno življenjsko gospodarstvo. Dasi je število šihov naraslo, je rudniški konzum uvedel ta mesec še nekatere nove redukcije, tako da je z nakupom živil v revirjih dandanes skoraj še slabše kakor v času velike vojne. Ker boče podjetje velik del zaslužka kasirali na račun starih dolgov, so konzumi že pred časom upeli vlihi prakso, da znižujejo rudarjem kati za živila na minimum in vsakokrat črtajo doberšen delež njihovih naročil. Če zaprosi 10 članska družina, katere oče in redni zaslužni, vzemimo, 550 Din na mesec, v konzumu za okrog 350 Din živijo, ji v resnici daio samo za kakšnih 200 Din. Okrog 1000 rudarskih družin je, ki nakupujejo v trboveljskem konzumu, in toliko ni čuda, da je na strošne in strošne družine, ki im zadnje dneve v mesecu Nvavio-17 mko-vo rdgov rrvov e eny va asa zmanika slednjeca praška šreocrtje v shemabi da ni pri hiši niti kanije kisa, niti zrna soli. Dosele je konzum dovajeval, da da družina po vilišni očitnega zaslužka doživlala zadnje dni v mesecu še mehen, sčromom alcomn za kakšno tri ali štiri kosače. V novembru na je konzum odločili še te bedne akomencie tako da so ljudie enavili prav brez vsakršne hrane. Zadnje dneve v mesecu so ekorpi redno doziva da ostajajo žone in otroke od kuma do večera bešli, te dni pa morajo poročevati tudi rudarji sami na težko delo, ne da bi bili imeli kaj v ustih.

Val škrlatinke pojema?

Ljubljana, 27. novembra. Vse zadnje dni smo poročali, da je epidemija davice in škrlatinke še zmerom v navalu. Danes pa smo že z raznih mest prejeli razveseljeve vesti, da število bolnikov na malom upada. Da je bil infekcijski oddelek občne državne bolnišnice v tako kratkem času prenatrpan, bo do neke mere pač krivo tudi dejstvo, da so naše zdravstvene inštanice hkratu premalo in preveč rigorozne, kar se tiče izolacije bolnikov. Tako zdravniški pogostokrat pošilja v izolirni oddelek občne državne bolnišnice otroke imovitejših družin, ki imajo doma po štiri in še več sob na razpolago in je njihov mali bolnik morda edinec, ki bi ga pač najraje in najbolj uspešno izolirali v domačem stanovanju. Ko je bil oddelek do kraja napolnjen, je morala bolnišnica nekajkrat odkloniti bolnega otroka iz delavske družine, ki deli doma en sam

Pri težki stolici, napihnjenosti, glavobolu, zaradi zapeke, izčista ena ali dve časi naravne
FRANZ-JOSEFOVE
grenčice
prebavila.
FRANZ-JOSEFOVO
vodo
pijejo radi tudi bolniki, ki leže in jo smatrajo za dobroto.

Ogl. reg. S. br. 26483/35

stranki, katerih ena se zavzema za moko, druga za kruh. Občina, ki je prevzela težko nalogo, da 1150 otrokom vsak dan nudi toplo kosilo, bo pač morala poiskati načina, da bodo otroci tudi v resnici prišli do kosčka kruha, kakor so ga bili deležni doslej. Po mnogih hišah v Trbovljah že leta in leta ne pečejo več kruha, a da bi hodili v pekarijo ponj, ni denarja. Tako doživa cela generacija, ki pozna kruh, to osnovno hranivo preprostejša človeka in posebej še mladih, komaj še po imenu.

Kopa težkih vprašanj, ki so se nabrala pred rudarskim delavstvom na pragu zime, od katere so zaman pričakovali odrešitve, terja od javnosti, predvsem pa od poklicanih inštanca nujnega odgovora. Rudarji unajo, da bo konferenca pri rudarskem glavarstvu prinesla vsaj delno olajšanje bremen, ki jih komaj še zmagujejo, tako da bodo lahko vsaj zimo prebili brez najhujšega glada.

Kočevje za svojo gimnazijo

Kočevje, 27. novembra. Akcijski odbor za ohranitev višje gimnazije v Kočevju je predložil na zadnji občinski seji občinskemu odboru posebno spomenico, v kateri je obrazložena nujnost obnove kočevske gimnazije. Občinski odbor se je izjavil proti ukinitvi gimnazije ter sklenil, da podpiše spomenico, ki naj se predloži g. bnu ter g. z. prosvetnemu in notranjemu ministru. Spomenico bodo podpisale tudi vse ostale občine, ki imajo neposredni interes za obstoj gimnazije.

Zanimivi so v spomenici posebno statistični podatki. Kočevska gimnazija je imela v šolskem letu 1919/1920 le 88 dijakov. Število je pa stalno naraslo ter je bilo 1926/1927 že 236 dijakov, dočim jih ima v tekočem šolskem letu že 320. V vseh letih je število vedno naraslo, a nikdar padlo. Poučno je tudi dejstvo, da so Nemci vztrajevali kočevsko višjo gimnazijo leta 1910/1911 za 48 dijakov, dočim šele sedanja slovenska višja kočevska gimnazija ob ukinitvi 106 dijakov.

Nevarna neurja v Dalmaciji

Split, 27. novembra. Zaradi močnih nalivov v zadnjih dneh so se potoki in manjše reke izhli iz svojih strug in poplavlili okolico. Revne kraje Dalmacije je zadela nova nesreča. Voda je vdrla v hiše in povzročila veliko gmatno škodo. Poplavljen je bil tudi Solin in so morali poklicati na pomoč splitske gasilce, da so črnali vodo iz kleti in nritličnih prostorov. Poplava je trajala dobro uro.

Reka Cetina se je razlila ob svojem izlivu in poplavlila del Omiša. Cetina ima dva rokava. Eden je sedaj po ureditvi ribnika zaprt in se večkrat zgodi, da se med jugovino Cetina razlije. Pri takratni poplavi je bilo om ško središče poplavljenega poplavljenega, mnogo pa so trpele tudi okoliške hiše. Prebivalci so zahtevali od oblasti, naj razdere pogodbo z lastnikom ribnika, da bo tudi drugi rokav Cetine odprt. Tudi v Starem Kaštelu je poplava napravila veliko škodo. Orkanska nevihta je porušila več hiš. Ob obali je vihar ruval oljke in palme. Hudourniki so razorali ceste in polja. V Kaštelu ne pomnijo tolike škode, povzročene od burje in nalivov.

Mala reka Zrnovica je poplavlila drnovsko in stobersko polje. Kmetje imajo veliko škodo. Mnogi posestniki po vseh dalmatinskih Zagore so vse izgubili. Vihar jim je poškodoval hiše, hudourniki pa so iz hiš in staj odnesli vse pridelke. Najhujše je bilo po dosedanjih poročilih v Brstivici pri Trogirju. Pridelki so bili zaradi strašne suše silno skromni, voda pa je sedaj še to odnesla iz shramb in tako mnogo ljudi ne bo moglo preživeti zime brez tuje pomoči.

Za revizijo mornariških knjižic

Po razpadu avstro-ogrskih monarhije in po razdelitvi trgovske mornarice med Italijo in Jugoslavijo je veliko število naših mornarjev, ki so bili do tedaj zaposleni na avstrijskih trgovskih brodovih, ostalo brezposelnih mornarjev sicer zmanjšalo, nismo pa še tako daleč, da bi mogli zapostiti vse naše mornarje. Sedaj je okrog 6.000 vkranih mornarjev, dočim so oblastva izdala blizu 20.000 mornariških knjižic, ki se še v veljavi.

Število vkranih mornarjev pa ni bilo

MEDKREMO IN KREMO JE RAZLOČEK!

So dobre in slabe. Za Vašo kožo je najboljša komaj zadosti dobra. Elida Ideal-krema Vam pomore kakor nobena druga, da ste negovani, kakor je treba. Zakaj to je novo na njej:

izboljšana kakovost
požlahtnjen vonj
povečana tuba
popoln učinek

Ona se vleže takoj v kožo — odpravi, ker ima v sebi „hamamelis virginica“ majhne poškodbe na polti, nečistoto in velike kožne znojnice. Ona je idealna podlaga za puder — varuje pred prahom, vetrom in slabim vremenom — napravi polt medlo in enakomerno lepo.

NOVA

ELIDA
IDEAL
KREMA

BREZ MAŠČOBE

in
ELIDA CITRON COLD CREAM
za čiščenje
in prehrano kože

nikdar tako veliko in je zaradi tega brez posla je kakih 5.000 pravih poklicnih mornarjev. Ostali niso pravi pomorščaki, ker služba na ladjah ni njih edini poklic. Strokovne organizacije mornarjev se trudijo z

KINO SLOGA

Ljubljanski Dvor Telefon 2730

Zadnji nemški film slovite

ELIZABETE BERGNER

Zaslanje ustne

Danes ob 16. 19.15 in 21.15

vedbo evidence poklicnih mornarjev. V to svrhu je treba reducirati število mornariških knjižic. Take knjižice, odnosno dovolitve za službo na ladjah naj dobijo v bodoče samo oni mornarji, ki nimajo nobenega drugega zaslužka razen zaposlitve na ladjah.

Pevski zbor Glasbene Maticice na novinarskem koncertu

Na novinarskem koncertu 1. decembra ob 20. uri na Taboru nastopi mešani zbor ljubljanske Glasbene Maticice pod vodstvom svojega zaslužnega pevovodje, ravnatelja Mirka Polica. Zbor, ki si je pridobil sloves našega najelitnejšega pevskega korpusa in ki je s tolikim uspehom zastopal slovensko in sploh jugoslovensko glasbo v tujini, je pač drugočena pridobitev slehernega koncertnega prireditelja. Očveč bi bilo, če

bi posebej opozarjali na odlike in pomen tega zbora: slika, ki jo prinašamo, naj ljubljanskemu občinstvu živo prikaže v zavest dejstvo, da na prvodecembrskem novinarskem koncertu nastopi tudi zbor ljubljanske Glasbene Maticice kot predstavitelj zborovskega petja na Slovenskem.

Kakor že javljeno, poje ta zbor na nedeljskem koncertu Matije Tomca ciklus belokranjskih narodnih pesmi z naslovom

»Svadske pesmi.« dalje Davorina Jenka budnico »Bogu i rodu« in Jenkov zbor cigánov iz spevoigre »Vračara«. Slednja točka sodi med najužinkovitejše skladbe Davorina Jenka in bo nedvomno napravila mogočen vtisk v izvrstnem pevskem odajanju našega najboljšega zbora in ob skrbnem spremljevanju orkestra. Že te tri točke zagotavljajo — poleg vseh ostalih — obiskovalcem novinarskega koncerta nepozaben glasbeni užitek!

Domače vesti

* **Nj. Vel. kraljica bo otvorila kongres unije za varstvo otrok.** Prvi kongres Jugoslovenske unije za varstvo otrok to otvorila v soboto ob 10. dopoldne v Kolarčevi dvorani v Beogradu. Kongres bo otvorila visoka zaštitnica unije za varstvo otrok, Nj. Vel. kraljica Marija.

* **Zastopniki JUU pri kraljevem namešništvu.** Poročajo nam: Pred kratkim je naslovilo učiteljsko združenje na kraljevo namešništvo predstavko, ki obravnava prosvetna personalna in stanovska vprašanja. V zvezi s to predstavko je sprejel v torek 26. t. m. ob 11. uri v imenu kraljevega namešništva g. dr. Ivo Perović zastopnike Jugoslovenskega učiteljskega združenja in sicer predsednik g. dr. Ivana Dimnika in oba podpredsednika tov. Todorca Dimitrijevića in Djordja Mirkovića. Kraljevi namestnik g. dr. Ivo Perović je pazljivo in z zanimanjem poslušal izvajanja učiteljskih predstavnikov in ostal pol ure z njimi v razgovoru.

* **Obisk soljskega policijskega šefa.** Zaradi preiskave nedavno razkrita tihotapstva bolgarskih bankovcev je prišel v Beograd Nikola Manolov, načelnik kriminalnega oddelka soljske policije. V razgovoru z beograjskimi novinarji je zanimivo poročal o delovanju svojega oddelka v bolgarski prestolnici, svoj razgovor pa je zaključil s poudarkom potrebe vzajemnosti med policijo in novinarji. Odločno zastopa mnenje, da mora policija novinarje obvestiti o vseh dogodkih in da je velika škoda, če se jim to ali ono prikriva. Novinarji donosno marsikaj sami in, ko zbirajo podatke in pišejo, se lahko tudi marsikaj zgodi, kar škoduje preiskavi. Z novinarji naj bo policija zmerom v zvezi. Vzajemnost mora biti vedno iskrena. S tako vzajemnostjo je g. Manolov dosegel velike uspehe. Pohvaliti mora novinarje, da so mu vedno po vseh svojih močeh pomagali in da so s svojo sodelavstvom pri razkritju mnogih zločinov dosegli lepe uspehe. Tako vzajemnost bo vedno priporočila, upa pa tudi, da se bo poglobila vzajemnost med jugoslovensko in bolgarsko policijsko oblastjo.

* **Problem veterinarske fakultete.** Svet veterinarske fakultete v Zagrebu je imel svojo izredno sejo, na kateri so razpravljali o potrebi zgraditve veterinarske fakultete v Zagrebu, ki je edina v naši državi. Ker so se pojavili predlogi, naj bi se veterinarska fakulteta ustanovila tudi v Beogradu, je svet zagrebske veterinarske fakultete zavzel stališče, naj se ne gradijo in snujejo druge veterinarske fakultete v državi, dokler dosedanja nima najpotrebnejših poslopij in dokler ni popolnoma urejena. Nova fakulteta tudi ne bi imela kvalificiranih predavateljev in za njo sploh ni stvarne potrebe. Šele potem, ko bo že 16 let delujoča veterinarska fakulteta popolnoma urejena, bi se moglo misliti na ustanovitve druge veterinarske fakultete.

URAN KREMA polmastna, izgledi narbrano, hrapavo in razpokano kožo ter obvaruje od lišajev.

* **Naši izseljenci bodo slišali pozdrave svojih bratov, očetov in mater v nedeljo 1. decembra po 23. uri.** Radijskomska oddajna postaja v Ljubljani bo omogočila to stvar na ta način, da bodo lahko dotični, ki bodo želeli pozdraviti svoje v tujni, stopili v tem času pred mikrofonske naše klučice in naslovili nanje nekaj besed. Pozdravi bodo morali biti kratki in ne bodo smeli vsebovati oblike kakršnega koli poročanja. Vsa besedila, ki bi prišla v poštev, je treba predložiti vodstvu postaje v pregled najkasneje do petka, 29. t. m. zvečer. Pristopnina za kritje redijskih stroškov je 10 Din. V izjemnih primerih pa se bo na posebno prošnjo dovolila tudi brezplačna objava, če bo za to dovolj tehtnih razlogov. Kdor bi ob 23. uri ne mogel priti osebno pred mikrofonsko, naj se zgleda pred tem časom v studiju, kjer se bo njegov pozdrav posnel na ploščo. Snemanje na ploščo stroškov ne bo zvišalo. Na to izredno prireditelji opozarjamo vse naše izseljence s čim svetla, ki naj se 1. decembra ob 22. uri polnočestveno zberejo okrog radijskih aparatov in poslušajo oddajo, ki bo namenjena izključno njim. Studiju radijske oddajne postaje, od koder se bo ta oddaja vršila, se nahaja na Bleiweisovi cesti 24.

* **Priznanje abesinske vlade varaždinske inženjeru.** Abesinija je danes v središču zanimanja vsega sveta in se zaradi tega tudi mnogi znanstveniki živo zanimajo za njene razmere. Iz vsega sveta prihajajo v Abesinijo razne ponudbe in ustvarjajo se zveze, na katere prej ni nihče niti mislil. Varaždinski inženjer Viktor Jakupce se je ukvarjal z mnogimi zemljevidi Abesinije, ki so razširjeni v Evropi, in na podlagi vseh teh zemljevidov je izdelal geografsko karto Abesinije. Poslal jo je abesinski vladi in iz Addis Abebe je dobil sedaj dekret, s katerim vlada izraža priznanje in hvale za njegov trud.

* **Smrt prvega ravnatelja zagrebskega tramvaja.** V Zagrebu je umrl inž. Artur Reichler, ki je bil prvi ravnatelj zagrebske cestne železnice. Inž. Reichler je bil ošibski rojak. Po dovršenih študijah je odstopal v Ameriko in je dalje časa delal v New-Yorku v tehničnih ustanovah učenjaka in izumitelja Edisona. V Zagrebu je izvršil mnogo javnih del, tako elektrifikacijo glavne kolodvorske in ureditev električne cestne železnice.

Najlepše darilo za Miklavža je zbornik „Slovenska fotografija“

Dobi se v knjigarnah in pri Fotoklubu, Spedicija »Groma« — Kolodvorska 41.

* **Kako postanem mati?** Medicinska veda je dognala, da niso vsi dnevi med normalnim mesečnim menami žene enako prikladni za spočetje. Število plodljivih dni je celo razmeroma dokaj veliko, komaj štiri do pet dni. Žena, ki zamudi te dneve, zaman hrepeni po otroku. Zakon brez otrok je pa za marsikatero ženo velika nesreča, saj je pravi naravni poklic žene materinstvo. Žene, ki si žele otrok, naj razložijo knjižico »Kako postanem mati?« pri založbi Indeks v Ljubljani. Po želji (znanka 5 Din) dote knjižico v pismu in tudi pošto leže.

* **Gasilska zajednica dravske banovine** naroča po odredbi Gasilske zveze kraljevine Jugoslavije vsem gasilskim četam, odnosno župam, da se na spominski dan našega osvobodjenja in uedinjenja 1. decembra udeležijo polnočestveno ali vsaj po svojih odločitvah cerkvenih svečanosti in drugih prireditvah v počastitev tega narodnega praznika.

* **Za gradnjo domov Jadranske straže.** Eksekutivni odbor Jadranske straže v Splitu se je v želji, da bi se še bolj razvila akcija gradnje domov, obrnil na primorske občine, naj mu poročajo o primernih zemljiščih in objektih za domove Jadranske straže. Ko bo odbor od občin dobil zahtevane podatke o zemljiščih in poslopijih, ki bi se dala porabiti za počitniške domove pomladka JS, bo izdelal kataster, ki bo znatno olajšal vsem organizacijam JS priprave za ustanovitve domov.

Triumph najpopolnejši štedilnik

Okusen
štedljiv
a poceni

Osješke livarne železa in tovarne strojev d. d. Osijek

* **Izjava.** Ker sta časopisa »Glasnik« in »Volksblatt« iz Graza prinesla o priliki blagoslovitve skupne grobnice slovenskih vojakov v Judenburgu poročila, da je bila odposlana takrat neka brzojavka Habsburgu Otonu, izjavlja podpisani odbor, da ni bil v okviru navedene prošnje poslan nobeden tak pozdrav, posebno pa ne navedenemu Habsburgu Otonu. O tej brzojavki je naša slovenska delegacija, ki je nastopala v Judenburgu kot predstavnica Slovencev in Jugoslovancev, zvedela šele iz zgoraj navedenih listov. Če je bila kakršna brzojavka dejansko odposlana, nimajo slovenski udeleženci nobene zveze z njo in jo seveda odločno odklanjajo, ker nimajo in ne bodo imeli s Habsburgom Otonom prav nobenevega posla. V Ljubljani, dne 26. novembra 1935. Odbor za postavitev spomenika judenburškim slovenskim vojakom.

* **O Erjavčevi koči na Vršcu** nam piše SPD: Erjavčeva koča na Vršcu mora biti oskrbovana v zimskem času od 1.11 do 30.4. ob sobotah in nedeljah ter dnevih pred prazniki in praznikih. Ako Erjavčeva koča ob teh dnevih ne bi bila oskrbovana, prosimo planince, da to nemudno sporo, čijo Osrednjemu društvu SPD v Ljubljani, ki bo takoj poklicalo na odgovor oskrbnico. Ako se bodo taki primeri ponavljali, bo oskrbnica odpuščena. Osrednje društvo SPD prosi pisca vrstic v »Ju. truce« dne 20. t. m. pod »Slovenskemu planinskemu društvu«, da svojo pritožbo pisмено prijavi odboru.

* **Državni uslužbenci in upokojenci** se opozarjajo, da je pravkar izšel XLV. zvezek zbirke »Zakoni in uredbi«, ki prinaša uredbo o osebnih in rodbinskih dokladi državnih uslužbencev in enako uredbo za upokojence. Besedilo obeh uredb je dodan še uvod, pod črto pa pripombe. 40 strani obsegaajo knjižica stane mehko vezana 6 dinarjev in se dobiva, odnosno naroča v knjigarni: Tiskovne zadruge v Ljubljani in v Mariboru.

* **List, »ženski pokret«.** Poverjenica H. sta »ženski pokret« za Slovenijo uljudno prosi, da naročnice čimprej poravnajo naročnino vsaj za tekoče leto, ker drugače list ne bo mogel več izhajati. Apelira tudi na one, ki so list prejemale več let, ga niso vrnile, a ga niso plačale. List se vzdržuje samo s naročnino, z velikimi žrtvami urednice in sotrudi. Kot glasilo alijanse ženskih pokretov je skoro edino sredstvo, s katerim naša organizacija, razširjena po vsej Jugoslaviji, budi feministično zavest in vzdržuje zvezo med našimi ženami. Čekovne položnice so bile vsako leto priložene. Katera je njima, kupi na vsaki pošti lahko ček. položnico in nakaže, kar je dolžna, ali vsaj enoletno naročnino, ki znaša 36 Din. Čekovni račun je 53.191, čekovni lastnik »Ženski Pokret« Beograd.

NATAŠA

je doživljaj

* **Prvi zimsko-sportni koledar.** Pravkar je izšel v okusni obliki prvi slovenski zimsko-sportni koledar. Naši zimski sportniki, ki so pojav novega in obenem prvega našega koledarja te vrste pričakovali z neko skepsjo in mislili, da bodo dobili v roke začetiško delo, bodo novi koledar sprejeli s tem večjim veseljem, ker vsebuje za vsakega zimskega sportnika mnogo podatkov in sicer ne le o posameznih krajih, planinskih kočah, skakalnicah, zimsko-sportnih prireditvah in tekmah, nego prav tako o smučih in planinskih tehnikah, prvi pomoči v nevarnostih in napovedi skrbno sestavljeno zemljepisno karto smučarskih potov, planinskih postojanih in prometnih zvez v dravski banovini. Koledar krasi tudi več umetniških slik naših mojstrov fotomaterijev, a prav tako je vsaka stran koledarskega dela te publikacije okrašena s posebno sliko. Koledarček je izšel v samozaložbi in uredništvu znamenitega sportnika in fotomaterijev g. Milana Žuna, a naroča se pri upravi v Ljubljani, Miklošičeva c. 3.

Če hočeš vesel, čvrst in zadovoljen biti, moraš vedno NAŠ ČAJ — piti!

Obidele oblike barva v različnih barvah in pisira tovarna JOS. REICH.

* **Pri zaprtju, motnjah v prebavi** vze mite jutraj na prazen želodec kozarec naravne Franc. Jožefove grenčice.

ELITNI KINO MATICA
TELEFON 21-24
Danes ob 4. 7. in 9.15 uri
premiera vefilma MADELEINE CORROL in CONRAD VEIDT
BILA SEM VOHUNKA
po resničnih doživljajih MARTHE MC KENNE, znane špijonke na belgijski fronti.
PREMIERNO KINO

* **Ne pozabite na III. Putnikov izlet na Dunaj** s posebnim vlakom v času od 14. do 19. decembra. Odhod iz Ljubljane gl. kolodvor bo 14. decembra ob 18.16 ter imajo izletniki iz Slovenije svoj vagon na razpolago že iz Ljubljane. V nedeljo 15. decembra bo ogled mesta, cesarskega gradu, Schönbrunn, španske jahalne šole, v ponedeljek ogled starega Dunaja, muzeja in drugih znamenitosti, vse pod strokovnim vodstvom. V torek bodo razni izleti v okolico Dunaja. V sredo 18. decembra povratek po kosilu preko Gradca. Za nabavo polnega lista ni potrebno, da se predloži policijskim oblastem potrdila o plačanih davkih. Avstrijski vizum je brezplačen. Zahtevajte program pri »Putnikih« v Ljubljani, ki sprejema prijave do 2. decembra.

* **Popularizacija higienskega znanja.** Svetovna vojna in njene izgube učijo človeka, naj ceni svoje življenje in pazi na svoje zdravje. V povojni dobi se zdravniki in znanstveniki na svojo moč trudijo, da bi najširše sloje ljudstva poučili o higieni. Ni dneva brez predavanj o varovanju zdravja. S tem vprašanjem se bavijo strokovni in dnevni listi. Posebna pozornost je posvečena pravilni prehrani in prebavi. Zapiranje črevesja lahko odpravimo, če vzamemo zvečer dva dražeja Artina, ki ga zdravniki priporočajo. Kdor je le enkrat poizkusil Artin, pozna najboljšo sredstvo proti zapiranju črevesja.

* **Strahna rodbinska tragedija.** Iz State Pazove so privedli v zapore okroglega sodišča v Sremski Mitrovici kmeta Janka Kasača, ki je v napadu blaznosti umoril svojo ženo, mater osmih otrok. Janko in njegova žena sta že 20 let živela v srečnem zakon, ko je mož pred nekaj leti začel kazati znake slabomnosti. Nekaj časa so ga opazovali v umobolnici v Beogradu in zdravniki so potrdili, da je potreben bolnišniške nege. Kar je po vaseh že navada, pa rodbina znakom duševne bolezni ni posvečala potrebne pozornosti in mož je prišel domov. Od časa do časa ga je napadlo, takrat je razgrajal, a ko se je spet pomiril, ni nihče mislil, da bi se moglo zgoditi kaj strašnega. Oni dan pa je blaznjen umoril svojo ženo. S stolom ji je razbil glavo. Ko so prihiteli orožniki, blaznega ubijalca ni bilo več doma. Zavedel se je svojega strašnega dejanja in ves obupan je tekli proti železniški progi, da bi se vrnil pod vlak. Prestregli so ga orožniki in sosedje na poti.

Ona: »Dragi moj, če želite, da uslišim Vašo prošnjo in postanem Vaša žena, pojdi edino nemudno v Maticno knjigarno na Kongresni trg in kupite dve vstopnici za novinarski koncert na Taboru!«

Iz Ljubljane

* **Praznovanje 1. decembra.** Kraljevska banska uprava dravske banovine sporoča: 1. decembra praznujemo kot državni praznik zedinjenje troimenega naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev v enotno državo pod žezlom dinastije Karađorđevićev. V ta namen bo tega dne ob 10. v stolnici sv. Nikolaja zahvalno cerkevno opravilo, kjer se bo zapela zahvalna pesem z ustreznimi molitvami. V pravoslavni kapeli se vrši služba božja istega dne ob 9. uri, v evangelijski cerkvi pa ob 10. uri. Na vseh državnih uradih kakor tudi na zgradbah uprav javnopravnega značaja morajo biti razobešene državne zastave, v mestih in trgih pa morajo vsi lastniki zgradb izobesiti državne zastave. Istega dne sprejema g. ban dravske banovine ob 11. ure naprej v banski palači poklonitve in čestitke.

* **Geslo, ki gre po Ljubljani od ust do ust,** je za bližajoči se prvi december samo eno: V nedeljo zvečer vsi na novinarski koncert na Taboru! Tako najlepše zaključite praznovo velikega državnega praznika. Lep koncertni program, nato zabava s plesom, vabljivi buffeti — vse to ugotovite v zadnjem hipu zamikati tudi omahljivce. Povejte to geslo svojim znancem in pristavite, da so cene znižane. Vstopnice se že prodajajo v Maticni knjigarni.

NATAŠA

je pesem ljubezni

* **Predavanje v francoskem krožku.** V petek, 29. t. m. ob 20. bo predaval v prostorih Francoskega inštituta v Ljubljani ravnatelj družbe Air France v Beogradu g. Zamboni o temi »Francosko-rugovsko letalstvo«. G. Zamboni je znan strokovnjak in zanimivo predavanje je napopolno že dvorano v Zagrebu. Vabljeni so vsi prijatelji francosčine. Vstop je svobodni.

* **Ali že veste, kdo je Nataša** in kaj so Moskovske noči? Če hočete vedeti, ogledajte si vefilma »Nataša«. Slišali boste opojne ljubavne pesmi, elegantno godbo in balajke. Vse to vas bo očaralo. Film »Nataša« je evrovno čudo filmske tehnike a tudi po vsebini prekaša vse dosedanje filme svetovne produkcije. Predvajal se bo v Blitnam kinu Matic.

* **V nabiralnih dneh 30. XI. 1935. in 1. XII. 1935.** ko bodo prodajali mestni uradniki, uslužbenci in delavci kupone po Din 1, 5 in 10, darujejo lahko tudi v naravi: staro obleko, obutev, perilo, odev, ruhe, živila itd. Kdor želi kaj darovati, naj znani nabiralcu kaj misli darovati in kdaj in kam naj pride po darovani predmet, da bo mestni socialnopolitični urad lahko po nabiranih dneh poslal slugo po darovane predmete. Prosimo občinstvo, da že sedaj malo pregleda kaj bi lahko darovali in pogrešali, da lahko nabiralcu takoj povedo, kaj bodo darovali. Pri vsaki premožnejši in večji rodbini se vedno dobi kaj, kar se lahko pogreši, kar bo pa revnim rodbinam prišlo močno v korist.

VSI GOVORNIKI

odvetniki, profesorji, učitelji, duhovniki in pevcij nujno potrebujejo Mr. Bahovecve

»SMREKA« bonbone

Izdelani so iz smrekovega ekstrakta in mentola. Radi tega vzdržujejo svežost glasu, ublažujejo

kašelj in hripavost

Nadalje desinficirajo usta in grlo, preganjajo žejno, razbistrijo glavo. So pa tudi prijeten pripomoček pri omejitvi prekomerne kaje. Zavrtiki po Din 3.— in 5.— v lekarnah in drogerijah.

Apoteka
Mr. L. Bahovec

Ljubljana
Kongresni trg št. 12

* **Predavanje SPD:** Kavkaz je eden najbolj zaželenih ciljev našega planince. Zai je nam jugoslovenskim planincem ta raj za enkrat se zapri, zato moramo poslušati druge alpiniste, ki zavzemanje v zadnjih letih kar zaporedoma najvišje neosvojene vrhove Kavkaza. Preteklo poletje so bile na Kavkazu kar tri odprave, ena iz Avetrije, druga iz Monakova in tretja poljska. O doživljajih in vzponih avstrijske ekspedicije nam bo pripovedoval v torek 3. decembra ob 20. v dvorani Delavske zbornice g. Ferd. Krobath iz Beljaka. Avstrijska ekspedicija je potovala v dveh skupinah in vodja ene teh skupin je bil naš predavatelj. Med večjimi podvigi avstrijske ekspedicije naj omenimo vzpon na Alilamo — 4535 m, prvenstveni vzpon na Zurungal — 4222 m, prvenstveni vzpon na Kostantau po jugozapadni strani — 5145 m, vzpon na najvišje vrhove Skare — 5050 m, prvenstveni pohod čez Sugantau po južnih gredih in t. d. Med drugimi je skupina zavzela tudi dva najvišja vrhova v Kavkazu Elburus — 5629 m, in Kasbek — 5043 m. O vseh teh turah nam bo pripovedoval predavatelj ter nam pokazal okrog 100 krasnih posnetkov iz kavkaške gorske sveta.

* **Intimni koncert avstrijske sodobne glasbe** bo v ponedeljek, 2. decembra ob 20. v Hladobovi pevski dvorani. Koncert obsega dela Pavla Piska, Arnolda Schönberga, Apostola, Albana Berga in Hansa Plessa. Izvajali jih bodo operni pevci V. Koslav Janko (bariton), Marcel Vekjet (violina), Albert Dermalj (viola) in prof. Pavel Šivic ter dr. Danilo Svata (klavir). Sedeži po 10, stojališča po 5 Din so od danes naprej na prodaj v knjigarni Glasbene Matic.

* **V Učiteljskem domu** v Zibertovi ulici 27 bo v nedeljo ob 16. slovesno odprtilje spominskih pisoc, posvečenih blagopojncom Vitoskemu kraju Aleksandru I. Učitelstvu in velikemu dobrotniku Nj. Vel. kralju Petru II. ter drugim dobrotnikom Učiteljskega doma.

* **Ustanovni občni zbor društva Gospejinskega sola za gostilničarske gospojnice, Ljubljana,** se bo vršil z običajnim dnevnim redom v četrtek, 5. decembra ob 16. v prostorih Gostilniškega doma na Privozu. K udeležbi vabimo vse one, ki se zanimajo za delo na tem polju. Pripravljeni odbor.

* **Obritniško zborovanje,** o katerem je poročalo ponedeljsko »Jutro«, se ni vršilo v gostilni »Pri kaplanu«, kakor je stalo v dotičnem poročilu.

* **Modna revija** bo razgibala vso Ljubljano in jo povzdignila v naš prvi modni center. Otvoritev bo v soboto ob pol 21. V nedeljo je pričakovati večjega poseta, ker sta dve predstavi ob 16. in ob pol 21. Rezervirajte vstopnice pri Obrtniskem društvu, tel. 3088.

* **Dva nova groba.** Na Osojah 3. je umrla gospa Marija Luscherjeva, zasebnica. Pogreb bo jutri ob pol 15. — V splošni bolnišnici je umrla gospa Josipina Petelinova. Pogreb bo danes ob pol 16. — Pokojnima blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

* **Danes ob pol 3. predvaja ZKD** znamenito rusko delo v nemškem jeziku. Film »Volga« v polnem je poln velikih in redkih doživljajev. Zanj vlada že sedaj veliko zanimanje. Film je režiral slavni Turzansky, ki ga upravičeno štejemo med največje tvorce modernih filmov.

* **Bila sem vohunka** je gotovo eden od onih filmov, ki zadržijo gledalca. Conrad Veit je v tem filmu tak, kakršnega se nismo videli. Daje, kar morejo dati le veliki umetniki. Za njim se zaostaja Madeleine Carroll, slavna in lepa igralka. Film predvaja v Blitnem kinu Matic.

* **V okrilju društva »Taborac«** nam bo g. inspektor prof. Ivan Dolencev drevi ob pol 9. v kemihni predavalnici na realni predavalni o pomenu 70letnice Krekovega rojstva. Vabljeni vsi!

* **Drevi tčno** ob 20. bo zopet redna plesna vaja JNAD Jadrana v Kazini. Ob zvokih »Ronny jazz«, z novo družabno igro se bomo prav prijetno zabavali. Vljutno vabi odbor

NATAŠA

je največji film sezone

Zvočni kino Ideal

Danes ob 4. 7. in 9.15

premiera vefilma

ROD ROTHSCILDOV

pokaže nam
kaj zmore sloga, ljubezen in delo.

Vstopnina 4.50, 6.50 in 10 Din

* **JASO.** Danes ob 18. na tehniki seja odbora. Odelej bodo seje vsak četrtek. Pridite točno vsi!

* **Občni zbor društva »Mladika«** bo v petek, 29. t. m. ob 8. popoldne v stanovanju na Bregu št. 8/II.

* **Poročilo o obsodi Ferdinanda Švelca** objavljen včeraj. Izpopolnjemo z dostavkom, da je obsojenec vložil priziv in da zadeva na ta način še ni zaključena. Imenovani je tudi trdil, da ni res, da bi se moral nekaj zagovarjati pred porotnim sodiščem.

* **Plesni odsek Taborke** plesne šole obvešča vse obiskovalce plesnih vaj, da se bo plesna vaja zaradi novinarske koncerta vršila v soboto 30. t. m. ob 20. v veliki dvorani na Taboru.

* **Veak četrtek** ob 20. uri nadaljevalni plesni tečaj Jenkove šole v Kazini. V soboto plesni večer z družabnimi igrami. Posebne ure dnevno.

Iz Celja

* **Praznovanje 1. decembra.** Mestno poglavarstvo vabi hišne posestnike, naj na državni praznik uedinjenja okrasijo poslopja z državnimi zastavami. Sokolski večer bo v soboto ob 21. v gornjih prostorih Narodnega doma. Na sporedu je govor prof. Orožna, telovadne, pevске in orkestralne točke ter alegorije.

* **Ljudsko vsestilišče.** V ponedeljek ob 20. bo predaval v risalnici deske meščanske šole prof. dr. Valter Bohinec iz Ljubljane o Suckom prekopu. Predavanje bo s skopičnimi slikami. Opozarjamo občinstvo na zanimivo predavanje, ki je posebno aktualno zaradi velike važnosti te prometne žile v zvezi z vojno v Abesiniji.

* **Uradni dan zbornice** za TOI bo v torek 3. decembra ob 8. do 12. v posvetovalni zbirnici trgovcev v Razlagovi ul.

* **Sirovost.** V torek okrog 19. je neki brezposelni rudar v svojem stanovanju v Obklovi ulici 13, napadel svojo 35 letno ženo Terezijo, ker je bila dala šivilji 20 Din. Pograbil je železni lonec, jo udaril z vso silo po glavi in jo polil s krompirjem. Prebil je ženi lobanjo in ji presekal uho. Reva je dobila poleg tega še hude opekline na levi roki in prstih. Vsa okrvljena je po belgiji v bližnji hišo. Takoj so telefonično pozvali celjske reševalce, ki so nesrečnico pripeljali v bolnišnico.

* **Ne zamudite roka** za obnovo srečk državne razredne loterije! Rok poteče 3. decembra. Srečke se dobijo v podružnici »Jutra«.

* **Kino Union.** Danes ob 16.30 in 20.30 opereta »Senzacija v Londonu« in zvočni tednik.

Iz Maribora

* **Gledališke novice.** Dne 4. decembra je na sporedu koncert slavnega zagrebskega godalnega kvarteta. Dne 7. decembra nastopi za lastnim plesnim večerom popularna zagrebska pesalka Mercedes Goritz-Pavelić. — Desetletnico gledališkega delovanja obhaja gledališki igralec g. Pavle Kovič.

* **Posestna izprememba.** K notici pod tem naslovom v včerajšnji številki nam sporoča g. Jožko Božič, da ni nikomur prodal svoje gostilne in posestva pri Sv. Petru nize Maribora in da tudi ne bo nikomur prodal.

* **Iz davkarje.** Rok za vložitev davčnih prijav za zgradarino za leto 1936 je podaljšan v smislu oddika finančnega ministristva, oddelek za davke do konca novembra 1935. Hišni posestniki naj vložijo prijave najkasneje do 30. t. m.

* **Letošnja letina v obeh mariborskih srezih.** Po izvršeni preveritvi so pridela letos kmetje v obeh mariborskih srezih, ki merita nad 125.050 hektarjev, okrog 70.000 stotov koruze, 35.000 stotov ovsa, 32.000 stotov rži, 30.000 stotov ječmena in 60.000 metrskih stotov pšenice. Na Dravskem polju izkazuje letošnji pridelek krompirja preko 370.000 stotov.

* **Naši purani so dobri.** Preko 70 vagonov so jih poslali te dni iz stajarskega področja preko severne meje. Večinoma so namenjeni za Anglijo.

* **Ziv je segnil.** Včeraj so prepeljali v mariborsko bolnišnico 60 letnega posestnika k. Franceta Kodriča iz Poljčan, ki je že dalje časa bolehal na levi nogi in se sam zdravil. Posledice so bile usodne. Leva noga mu je prišla pri živem teletu gniti in so mu odgnili že vsi prsti. Gnile je zavzemale vedno večji obseg in je starček ponoči v velikih mukah izdihnil.

Nezdravo

in drago je

če vam preprih ograza
zdravje in odnosa toplota. Zahtevajte našo brezplačno prospekt

a. Akcija za cenejši plin, Mariborski gostilničarji so pričeli akcijo, da bi se znižala cena plina.

a. Nepaznja pri otrokih se kaznuje. Pred mariborskim okrajnim sodiščem se je morala večerjati 32 letna suzinka Katarina Enč iz Pernice, ker se je radi njene nepaznje v majornarstvu njen 4 letni sin ponesrečil. Sin se je namreč smukal okoli samsoreznice in stikal tako dolgo, da je samsoreznica prišla v pogon ter mu obrezala in zmrcvarila roko. Obtoženka je sicer gluha, toda vzljeto ojašala okolnosti je bila obsodena na mesec dni zapora, pogojno za 2 leti.

a. Izpred oltarja je pobegnil nevesti. Mariborska policija je prejela obvestilo o zanimivem dogodku. Pred dnevi je pobegnil izpred oltarja tik pred poroko Braumir Hamer iz Drniša. Prispej je v Maribor, ker ima tukaj svojega brata. Policija je uveljavila poizvedbe in je res našla pobegleca ženina v Vetrinjski ulici. Pri zasliševanju j Hamer izpovedal, da je pobegnil izpred oltarja, ker je brezposeln in bi v takšni stiski ne mogel preživljati svoje družine.

a. Skomine po tetinah prihrankih so jo privedle na zatožno klop. V razpravni dvorani okrajnega sodišča je sedela večerj dopoldne na zatožni klopi 25 letna ženska Marija Makovčeva iz Lokavcev. Obtožena je, da je dne 2. januarja dvignila pri nekem ljutomerskem denarnem zavodu 15.000 denarjev, in sicer s hranilno knjižico svoje tete, ki pri njej stanuje, ne da bi teta o tem kaj vedela. Ko pa je pozneje teta nameravala dvigniti nekaj denarja je v strahu opazila, da ni hranilne knjižice na mestu, kjer jo je bila hranila. Povprašala je svojo nečakinjo, če morda ona ve, kje se nahaja hranilna knjižica, nakar ji je nečakinja vse priznala. Teta je svojo nečakinjo ogradila. Obtožena Marija se je v zagovoru sklicevala na to, da bi itak ona vse povedala. Obsodena je bila na 4 mesece zapora, pogojno za dobo 2 let. Hranilno knjižico z vloge 15.000 denarjev, ki jih je bila dvignila s tetino hranilno knjižico in jih prepisala pri istem denarnem zavodu na svoje ime, pa je obsojena, ka itak že vrnila.

Iz Ptuja

j. Po petih dneh so ga našli. Poročali smo, da je že pet dni od doma odsoten 68-letni Podgorščak Martin, Železniški mizar v pokloju iz Ptuja. Po vestnem iskanju se je orožništvu posrečilo, da so moža našli v Krcivini pri Ptuj, kjer je ležal na slamni v nekem hlevu. Mož je izgubil spomin in je pet dni taval po ptujski okolici. Orožniki so ga zdaj spravili domov.

j. Kolodvorski dreveder dobi boljšo razsvetlavo. Mestna občina se je odločila da preuredi električno razsvetlavo v kolodvorskem drevedru ter že izdeluje skupno z zadržno elektrarno načrte.

j. Nezgodba pri sekanju. Železniškemu upokojencu Petroviču Nikolaju iz Budine pri Ptuj je pri sekanju drv sekira spodrsnila, da si je palec leve roke skoraj popolnoma odsekal. Moral je v bolnišnico.

Sokol

Iz načelnštva našega Sokolstva. Pripravlja se v načelnštvu popolna kartoteka vsega vadiatelstva, tekmovalcev in sodnikov. Dalje se je porodila misel, naj bi ves naraščaj, ki bo pripeljal na pokrajinski zlet v Subotico, taboril v naraščajskem taborišču na jezeru Paliču v bližini mesta. To vprašanje se je sedaj načelo v načelnštvu ter bo misel gotovo izvedena. V letošnji zimski dobi bodo zvezne smučarske tekme v območju mariborske sokolske župe na Pohorju Upamo, da bo tam zbrano najvišje dosedanje število tekmovalcev.

zupni prednjaški tečaj v Petrogradu se je pričel za članice 4. novembra ter je trajal do vključno 17. t. m. Skupno je bilo 12 slušateljic ter ga je vodila zvezna vadiateljica s. Jelka Banova. dočim so bili vsi ostali predavatelji in predavateljice iz domače župe.

Clanski zbori tudi pri nas. Po vzoru češkoslovanskih naglih članskih zborov bo do nekaterih žup izvedle isto tudi pri nas. Svoječasno je nameravala sličen zbor prirediti ljubljanska župa že leta 1925 v mesecu maju, preprečilo pa ga je slabo vreme. Vsekakor je zdrava misel, da se vsaj enkrat na leto zbere članstvo katerega sokolskega okrožja ali župe na določenem kraju, pa bodisi da potuje tja z vlakom ali drugimi pripomočki. Bratje češkoslovanski so nam lahko v tem pogledu dober zgled. Na pozive raznih žup se je zbralo ob določenih urah in krajih do 90% vsega članstva, torej ne samo izvršujočega, temveč tudi vseh onih, ki jim je sokolsko delo pri srcu. Zlasti so se odlikovali pri tem starejši bratje. Sokolski koleksarji, avtomobilisti, poselniki avtobusov in lestvin. skih voz, vsi so se vedno potrudili, da je bil tak zbor vedno najboljše obiskani. Ali bomo mi zaostali?

Sokol v Jerjavu je 16. in 17. t. m. upri. zoril v rudniški dvorani Golijevo »Kulturno prireditev v Črni mlaki«. Način podajanja v Jerjavu je prinesel na naš oster novotekniko, ki je priporočljiva za majhne odrede, kjer množica igralcev nima dovolj prostora za kulismiseln igranje, godba, šolska deca, gasilci so prihajali in odhajali z odra proti dvorani. Režiserju br. Mauchlerju se je izbiral igralcev, zlasti zasedba glavnih vlog, prav posrečila. Črnomlaški sekretar pod taktirko br. Mauchlerja je bil deležen salve smeha. Uspehu so pripomogle maske, ki sta jih skrbno izdelala br. Mauchler in Leder. Tudi rud.

»OMEGA« in »HELVETIA« ure
kakor tudi zlati nakit
NA OBROKE!
»Alem« kom. dr., Zagreb
Nikoličeva 7/L
Na željo pošljemo ilustr. cenik
brezplačno.

niška godba je poživila igro. Br. Skačej je za to priliko priredil nekaj glasbenih točk. V zadnjem času so pokazali naši Sokoli mnogo volje in sposobnosti za igranje. Mor. da bi ne škodovala v repertoarju vesel. iger tudi kaka resna drama.

Sv. Lenart v Slov. gor. V nedeljo 1. decembra bo v našem sokolskem domu slavnostna telovadna akademija, ki jo priredi društvo v proslavo državnega in sokolskega praznika. Spored telovadne akademije je prav mnogovrsten. Pričakujemo, da se bodo naše prireditve udeležili vsi naši prijatelji od blizu in daleč. Začetek akademije bo ob 8 zvečer.

Sokolski kolekar za članstvo bo izšel približno v nekaj dneh. Uredil ga je tudi letos br. Verij Švajgar ob sodelovanju raznih drugih sokolskih delavcev z br. E. Ganglom na čelu. Zlasti župe so prispevale prav v obilni meri statistično gradivo.

Gospodarstvo

Vprašanje ureditve kmečkih dolgov z izdajo državnih novčanic

Prejeli smo: V naših gospodarskih in finančnih krogih se že dolgo časa razpravlja o vprašanju končne ureditve kmečkih dolgov v zvezi s predlogom, da bi država v la namen izdala državne novčance. O tem vprašanju se trenutno živo razpravlja v krogu predstavnikov denarnih zavodov, pa tudi v posebnem skupščinskem odboru, ki po nalogu vlade proučuje vprašanje izvedbe najnovejših uredbe o zaščiti kmetov, ki določa, da mora država izplačati upnikom del terjatev nasproti kmetom, ki se imajo po tej uredbi odpisati. Razprave v tem odboru so se že začele in bodo trajale najbliž deset dni. Nekateri govorniki so v tem odboru zavzeli stališče, naj država izplača oškodovanim upnikom kmečkih dolžnikov ustrežajoči znesek v državnih novčanicah. Kraljevska vlada pa se s temi predlogi ne strinja, kajti pred dotrim tednom je preko Agencije Avala izdala službeno sporočilo, ki se nanaša na poslednjo konferenco predstavnikov bančnih organizacij iz Zagreba, Ljubljane, Splita in Novoga Sada. Na tej konferenci so predstavniki denarnih zavodov razpravljali o novi uredbi o zaščiti kmetov in o možnosti za izplačilo terjatev denarnim zavodom v višini 1700 milijonov Din. Posamezni predstavniki denarnih zavodov so tudi ob tej priliki predlagali, naj se v ta namen izdajo državne novčance. Agencija Avala opozarja v svojem službenem sporočilu, da je od uradne strani pooblaščenega kategorično izjaviti, da ne obstaja nikakršna namera za razdelitev kmetov s kakršnimkoli povečanjem denarnega obtoka. Vsi ti predlogi izvirajo od posameznikov in nimajo nikake zaslabe na merodajnih mestih niti na strani denarnih zavodov, kjer so tudi uvideli ljudje, ki se zavedajo, kam bi vodil tak način razdelitve. Sporočilo Agencije Avala zaključuje z ugotovitvijo, da je treba javnost informirati o tem, da so ti predlogi docela neosnovani.

V tej zvezi je zanimivo naziranje, ki ga je iznesel predsednik beograjskega združenja ban dr. Vlada Marković v beograjski »Pravici«. Dr. Marković poudarja, da bi tak način konverzije z izdajo državnih novčanic pomenil inflacijo, kajti za potrebe našega gospodarstva je v prometu dovolj denarja in bi izdaja državnih novčanic v višini pol milijarde, dveh milijard ali celo treh milijard povzročila dodatno kupno moč, ki mora izzvati inflacijske posledice. Zato smatra dr. Marković da bi konverzija kmečkih dolgov z izdajo državnih novčanic povzročila škodo vsemu gospodarstvu.

Kakor vidimo, ni soglasja v tem vprašanju. Tudi v beograjskem združenju bank so naziranja deljena in je upravni odbor združenja glede na stališče dr. Markovića izdelal pismeno anketo med svojimi člani na področju Srbije in Črne gore. Rezultat te ankete še ni znan, v kratkem pa bo sklicana konferenca predstavnikov denarnih zavodov iz vse države.

Vsekakor se nam zdi, da je pogrešno stališče onih, ki propagirajo izdajo državnih bankovcev. Ni dvoma, da bi bila izdaja državnih novčanic v zvezi z ureditvijo kmečkih dolgov nevaren eksperiment, ki bi povzročil inflacijo. Prav tako je pa jasno, da je sedanje stanje dolžnikov ne samo za dolženih kmetov, nevezdno glede na znatno dolga dejansko znatno povečala. Gotovo je bolj pravilno stališče, ki je bilo nedavno izneseno v »Jutru« (od 20. t. m.) v članku pod naslovom »Potreba stabilne kupne moči denarja«, kjer predlaga pisec, da je treba vzpostaviti prejšnjo vrednost dolgov z znižanjem zunanje vrednosti dinarja v razmerju, kakor je to storila Anglija, da se na ta način doseže primerno zvišanje nivoja cen. Taka devalvacija bi končno dovela do istega cilja, vendar s pomembno razliko, da bi nas obvarovala nevarnosti inflacijskega procesa, ki se ne da regulirati in se ne da ustaviti tam, kjer ti to hoteli. Po izvršeni devalvaciji pa je dana možnost povečati obtok bankovcev do one višine, kakor bi to zahtevala stvarna potreba denarnega prometa glede na višje cene. Vse to pa se da izvesti brez nevarnosti, da bi izgubili oblast nad lastno valuto.

K temu predlogu je treba še pripomniti, da bi bila po izvršeni devalvaciji na razpolago tudi denarna sredstva za izplačilo kmečkih dolgov, in sicer iz valorizacije zlate in devizne podlage Narodne banke. Nasproti prejšnji zlati pariteti je danes dinar devalviran le za 23%, dočim znaša obseg devalvacije dolarja in funta (ter onih valut, ki so navezane na funt) preko 40%. Če bi pri nas izvedli devalvacijo dinarja v istem obsegu, kakor so to izvedli v Angliji in Ameriki, t. j. za okrog 40%, bi ne dosegli samo povišanja cen v državi, temveč bi od valorizacije zlate in devizne podlage Narodne banke vrhu tega pripadlo naši državi okrog 800 milijonov Din valorizacijskega dobička. Ta znesek bi se lahko v celoti porabil za ureditev kmečkih dolgov v zmislu zadnje uredbe in ne bi bil premajhen, če bi se stvar izvedla postopno. Čim bi država izplačala par sto milijonov, bi se pretežni del tega denarja kmalu zopet pojavil na denarnem trgu in bi iskal kratkoročne naložbe. Država bi lahko potem z izdajo kratkoročnih državnih bonov absorbirala ta denar z denarnega trga ter bi ga uporabila za nadaljnja izplačila kmečkih upnikov. Verjetno je, da bi tako postopno izplačilo odpisanih zneskov kmečkih dolgov lahko dosegli brez bistvenega pove-

čanja denarnega obtoka, kajti v stvari ne gre za nič drugega, kakor za to, da namesto nelikvidnih kmečkih dolžnikov nastopi v primeri formi država kot dolžnica. Za tako konverzijo pa je potreben le razmeroma majhen obratni kapital. Primeri v Ameriki, Nemčiji, Avstriji in Češkoslovaški, kjer je država z razmeroma neznatnim povečanjem denarnega obtoka izplačala milijardne zneske za vzpostavitev likvidnosti velikih denarnih zavodov, nam potrjujejo, da za izplačilo onega dela kmečkih dolgov, ki se po novi uredbi odpisuje in ga prevzema država, ni potrebno povišati denarnega obtoka za pol drugo ali celo za dve milijardi.

Docela zgrešena je zlasti misel, da bi morali v ta namen izdati ravno državne novčance. Državni denar se običajno izdaja bodisi v obliki kovanih novcev ali pa novčanic le za manjše zneske, ki so v prometu neobhodno potrebni. Pri nas imamo sedaj v prometu državni kovani denar po 0,25 0,50 1 2 10 20 in 50 Din. S tem drobnim denarjem so potrebe prometa več nego satureirane. Če bi hoteli še povečati obtok državnega denarja, bi morali izdati le državne bankovce po 100, 500 ali 1000 Din, torej bankovce, kakršne izdaja že Narodna banka sama. Določitev prisilnega tečaja takih državnih bankovcev bi bila neizvedljiva. Če taki državni bankovci ne bi imeli enakih plačilnih možnosti kakor bankovci Narodne banke (n. pr. da se za državne bankovce ne bi moglo kupiti deviz) potem bi takoj nastal med bankovci Narodne banke in državnimi bankovci znatnejši disažijo. Če pa naj bi imeli ti državni bankovci enake lastnosti kakor bankovci Narodne banke, potem bi bilo že vseeno, če bi izdala te novčance Narodna banka sama, in bi bil tudi končni efekt isti, t. j. inflacija.

Vsa ta razmišljanja nam kažejo, da predlagajo izdajo državnih novčanic v zvezi z ureditvijo kmečkih dolgov ni sprejemljiva in da je bolj priporočljiva devalvacija dinarja na nivo funta z naknadnim povečanjem obtoka v onem obsegu, kolikor bi to zahteval promet, kajti v tem primeru bi se izognili inflaciji z vsemi škodljivimi in nevarnimi posledicami.

Gospodarske vesti

Boj za francoski frank traja dalje. Na mednarodnem deviznem trgu je situacija franka nadalje slaba navzile trikratnemu povišanju diskonta na 6%. Odkot zlate iz Francije se nadaljuje. V poučenih krogih zatrjujejo, da je v zadnjih 2 tednih Francija izgubila že za 3 milijarde frankov zlata. To je že tretja kriza francoskega franka v teku enega leta. Za to tretjo krizo je značilna okolnost, da nastaja toliko zaradi mednarodne spekulacije, kakor zaradi tega, ker zapušča Francijo tudi domači francoski kapital. Francoski finančni minister Reginier je v ponedeljek podal v finančnem odboru zbornice pojasnilo glede stanja francoske banke in glede ozadja odтока zlata. Po podatkih, ki jih je iznesel, je Francoska banka v času od 1. do 23. novembra oddala za 3,77 milijarde frankov zlata. Če se še pritejejo odaje zlata preteklo soboto in v ponedeljek, so znašale skupaj 470 milijonov, tedaj sledi, da je Francoska banka od 1. do 26. novembra izgubila za preko 4 milijarde frankov zlata.

Stanje klirngov. Po poročilu Narodne banke je bil 27. t. m. izplačan iz nemškega klirngota kot zadnji avizo št. 8.752 od 27. maja, iz italijanskega klirngota pa aviza št. 75.813 od 8. avgusta.

Tvornica k. karbida pri Šibeniku bo pričela zopet obratovati. Francoska družba »La Dalmatienne« ima v bližini Šibeneke veliko tvornico za karbid in dušikov gnojila, ki je že od leta 1930 izven obrata. Sedaj poročajo iz Šibenika, da bo tvornica zopet prišla v obrat, ker je računati s povečanim povpraševanjem po dušikovitih gnojilom na svetovnem trgu.

Znižana vozšina za krmno. Po znižanju prevoznine za živila (žito, koruzo in malske izdelke) je prometni minister sklenil znižati tudi prevoznino za krmno (seno, slamo, koruznjako itd.). Pri tem je bila merodajna okolnost, da tarifa za prevoz krmne ni bila več v skladu s prevoznino za živila. Po drugi strani pa so nastale v posameznih krajih razne težave glede prehrane živine. Za prevoz krmne bo veljala na podlagi sklepa prometnega ministra vozšina za prevoz 5.000 kg po razredu št. 61. za prevoz 10.000 kg po razredu št. 62. Znižana prevoznina stopi v veljavo z razglasitvijo v »Sobradajnem vesniku«.

Odobrena zaščita. Kmetijsko ministvo je na osnovi uredbe o zaščiti kmetijskih zadrug odobrilo zaščito Hranilnici in posojilnici pri Sv. Mihaelu poleg soštanja, r. z. z. n. z. (odlog plačil za šest let od 24. okt. t. l. dalje za obveznosti pred 2. avgustom 1934; obrestna mera za stare vloge 2%) in Posojilnici v Trbovljah r. z. z. n. z. (odlog plačil za šest let za obveznosti pred 5. marcem 1934; obrestna mera 3%).

Konkurz je razglašen o imovini Franca Straha trgovca v Podgradu pri Gornji Radgoni, in sicer po ustavitvi poravnal.

Mi smo 80. 180. prepoceni!

Ta »ugovor« večkrat slišimo. Res je, da smo mogli določiti višje cene. Toda mi hočemo imeti stalne in zadovoljne odjemalce. Zato so naše cene tako nizko kalkulirane.

VLADA I KOMP.
TEOKAROVIC
INDUSTRIJA VOLNENIH TKANIN-PARAČIN

nega postopanja (upravniki mase dr. Le. nart Boezio, odv. v Gornji Radgoni: prvi zbor upnikov pri sreskem sodišču v Gornji Radgoni 5. decembra ob 10. prijavni rok od 31. decembra, ugotovitveni narok 10. januarja, 1936).

Dobava uniform. Dne 16. decembra se bo vršila v pisarni poveljnika državne policijske straže v Ljubljani javna ustmena licitacija glede dobave uniform za policijsko stražo.

Dobave. Gradbeni oddelček direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 5. decembra ponudbe glede dobave strojnega kladiava za zračni pritisk. Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 8. decembra ponudbe glede dobave bakrenih in železnih cevi, radiatorjev itd. do 9. decembra glede dobave katrana, smole, železa, asfaltnega laka, pločevine, nafte, karbolineja, vijakov, do 10. decembra glede dobave zastav, do 13. decembra glede dobave strožnice, do 15. decembra glede dobave petroleja, strojnega olja itd., do 17. decembra pa glede dobave ognjevarnih aparatov, lesa. Komanda pomorske flote Tivat sprejema do 21. decembra ponudbe glede dobave električnega materiala. Direkcija državnega rudnika Zenice sprejema do 12. decembra ponudbe glede dobave cinka in trofaznih motorjev, do 19. decembra pa glede dobave električnih motorjev. Komanda pomorskega zrakoplovstva Divulje sprejema do 15. decembra ponudbe glede dobave materiala za hidroplane. Dne 23. decembra se bo vršila pri upravi smolnarsnice v Kamniku očetna licitacija glede dobave preje. Dne 2. decembra se bo vršila pri komandni 2. pontonskega polka v Ptuj licitacija glede dobave živil (fižol, jesprenček, testonine, riž, zdrob). Dne 4. decembra se bo vršila pri komandi dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija glede dobave živil (čebula, paprika, kava, čaj, slive, suho grozdje, kakao, citrone). Dne 20. decembra se bo vršila pri vojni-tehničnem zavodu v Sarajevu licitacija glede dobave ognjevarnih aparatov. Dne 27. decembra se bo vršila pri dravski delavnici v Ljubljani licitacija glede dobave lesa. Dne 30. decembra se bo vršila pri avtomobilskem polku v Zagrebu licitacija glede dobave kompletnega aparata za vulkaniziranje.

Borze

27. novembra

Na ljubljanski borzi so tečaji deviz oslali danes v glavnem nezmenejeni. V privatnem klirngu notirajo avstrijski šilingi kakor večerj 8,70—8,80, angleški funti pa 252,20—253,80. V zagrebškem privatnem klirngu je bil promet v avstrijskih šilingih po 8.7550, v grških bonih po 31, v angleških funtih po 251,83 in v španskih pezeta po 6,33. Nemške kompenzacijske marke so se danes v Zagrebu trgovale 14,8650.

Na zagrebškem efektne tržišču je tendenca mirna in je bil za vojno škodo za beležen tečaj 355,50—358 brez zaključka (v Beogradu je bil promet po 356). Tudi v ostalih državnih vrednotah ni bilo prometa.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2974,27—2988,87, Berlin 1756,08—1769,95, Bruselj 743,21—748,28, Curih 1421,01—1428,08, London 216,70—218,75, New York 4361,33—4400,64, Pariz 289,60—291,03, Praga 181,78—182,89, Trst 353,87—356,96.

Curih. Beograd 7,02, Pariz 28,30, London 15,28, New York 309,75, Bruselj 52,3250, Madrid 42,2250, Amsterdam 209,30, Berlin 134,50, Dunaj 56,90, Stockholm 78,80, Oslo 76,80, København 68,25, Praga 12,80, Varšava 58,25, Atene 2,90, Bukarešta 2,50.

Effekti

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 355,50—358, 7% invest. 78,50 bl. 7%, Blair 69,50—71, 8% Blair 80 bl. 7% drž. hip. banka 75 den. 6% begluške 60—61; delnice: Narodna banka 6200 den., PAB 230 den., Trboveljska 110 bl.

Beograd. Vojna škoda 356—356,50 (355,50—356), za dec 355,50—356,50 (3,6), 7% invest. 78—79 (78,50), 4% agrarne 45,50—46, 6% begluške 63,75—64 (63,75), 6% agrarnih 60,75—61 (61), Narodna banka 6300 den., PAB 233—234 (232—234).

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 27. novembra. Začetni tečaji: pšenica: za dec 97,875, za maj 97,50, za julij 99,50; koruza: za dec. 59,50, za maj 59,75, za julij 61.

+ Winnipig, 27. novembra. Začetni tečaji: pšenica: za dec. 85,625, za maj 90,25.

+ Ljubljanska borza (27. t. m.) Tendence za žito mirna. Nudijo se (vse franco var. gon nakladna postaja) pšenica: baska 79,80 kg, in banatska 78 kg po 162—164; koruza: baska po 104—106 banatska po 102—104, nova, času primerno suha, po 89—100; oves: slavonski 132,50 137,50; moka: baska in banatska »0g« po 265—275 »2a« po 245—255 »3a« po 225—230; otrobi: baski po 110—115 krompir: beli stajerski po 62—66.

Novosadska blagovna borza (27. t. m.). Tendence čvrsta. Pšenica: baska 161—166, ladja Tisa ali Begej 174—176, sremiska in slavonska 162—166, banatska 162—166. Oves: baski »sremski« slavonski 130—132,50; Jermen: laški in sremski 64 kg 132,50—137,50, Koruza: baska in sremiska 99—101, banatska 99—101. Moka: baska in banatska »0g« in »0gg« 237,50—262,50 »2a« 217,50—242,50, »3a« 197,50—222,50 »4a« 177,50—202,50, »5a« 142,50—162,50, »6a« 107,50—112,50. Fižol: baski in sremski 240—250, Otrobi: baski, fremtsi 83—85; banatski 82—84.

+ Budimpeštanska termiska borza (27. t. m.). Tendence prijazna. Pšenica: za mare 18,41—18,42, za maj 18,48—18,50; koruza: za maj 16,59—16,62.

BOMBAZ

+ Liverpool, 26. novembra. Tendence mirna. Zaključni tečaji: za dec. 6,49 (prejšnji dan 6,56), za maj 6,37 (6,43).

+ New York, 26. novembra. Tendence stalna. Zaključni tečaji: za dec. 11,82 (11,83), za maj 11,50 (11,52).

Mla si in sta e, si

MOŠKI često bolujejo na spolni slabosti

(impotenci), izmučenosti, seksualni razdraženosti in nesigurnosti, duševni depresiji in oslabilih živcih. - Uporabite organski preparat

VIRILINE

ki deluje ojačeno.

Skatla z 20 tabletami Din 70.—; z 40 tabletami 110.— Din; s 100 tabletami 238.— Din. Dobiva se v lekarnah. Po poštnem povzetju pa diskretno razpošilja lekarna S. Mittelbach, Zagreb, Jelačičev trg 2a. — Proizvod farmacijske tovarne dr. Richard Weiss Berlin

Strah za zlato

Ameriške zakladnice so polne — Zidovi iz čistega granita in jekla

Nezdrave svetovne gospodarske razmere so nakopičile v zadnjih mesecih v Ameriki veljanske množine zlata, ki ne more in neče nikamor. Kakšne usode posledice utegne imeti to nekega dne za ameriško valuto in splošno gospodarstvo, ne moremo prerokovati. A tu nas zanima tem bolj vprašanje, kako skušajo Američani to zlato varno spraviti, da mu ne bi mogli do živga tatovi, ogenj, potresti.

Strokovnjaki, ki jim je poverjena ta naloga, imajo v zadnjih časih kaj težke skrbi, kajti vse zakladnice Zvezne rezervne banke so prenapolnjene, večjih množin zlata pa brez nevarnosti ne morejo nalogati v posredniških te banke. Končno imajo pri tej stvari svojo besedo tudi zavarovalne družbe, ki sprejemajo zavarovanje državne zlate zaloge le pod nekimi določenimi pogoji, da je varno shranjena.

V Zedinjenih državah imajo dve veliki zakladnici, ki prihajata v prvi vrsti v poštev. Prva je zakladnica pod zgradbo finančnega ministrstva v Washingtonu. Dognali so jo pred dvema letoma in hrani približno tretjino pregrobnega zlatega zaklada, ki ga strokovnjaki cenijo ta

čas na kakšnih 10 milijard dolarjev. Gradnja teh podzemeljskih prostorov je veljala 600.000 dolarjev. Omisli si zdaj iz čistega granita, ki so 1,20 m debeli, vrhu tega pa še stene iz jekla, ki tehtajo skupaj 20.000 ton. V zidove so ugradili naprave s strupenimi plini, stene in hodnike pa so še posebej zavarovali tako, da jim ne more noben rušilni poskus doživeti.

A še varnejša od te zakladnice je shramba zlata v Fortu Knox. Fort Knox leži v skalnem ozemlju tako daleč od vseh obal, da ne pride nobeno letalo do njega, ne da bi se moralo na poti ustaviti in obnoviti zalogo kuriva. Zavarovali so ga z jeklom in vsemi trdnjanskimi umetninami. Fotoelektrične stanice, naprave s stru-

penimi plini, jeklo, topovi in čete varujejo torej dve tretjini ameriške državne zaloge zlata.

Vse tehnične možnosti so na ta način uporabili, da bi dragoceno kovino, ki je svetu povzročila že toliko gorja, zaščitili pred vsemi nevarnostmi. Zanimivo pa je pri tem, da vsa množina zlatih zalog, ki so ta čas na zemlji na razpolago, niti ni tako velika. Če bi ga vsega pretopili, bi dobili iz njega kocko, ki bi merila komaj 10 m. To bi bila srednje velika hiša. In za to stvar mora v Ameriki in drugod na tisoče ljudi sedeti podnevi in ponoči v temnih ali razsvetljenih hodnikih ter paziti, da se noben nepoklicani ne dotakne milijard, ki so baše kri sveta in njegovega gospodarstva.

Suženjstvo je odpravljeno!

Domačini v Aksumu se ustavljajo pred uradnim razglasom italijanske vlade, ki sporoča, da je suženjstvo odpravljeno

Ples okolu sleparjeve sence

Vzrok smrti sodnega svetnika Princeja pojasnjen!

Četrty teden procesa proti sodnikom Staviskemu se je začel z zasliševanjem prvih prič. Dva visoka uradnika francoske kriminalne policije, Causin in Pachot sta izjavila, da sta že v letih 1930-31 opozorila državnega tožilca na zločinsko početje Staviskega, ki je bil istoveten z mr. Alexandrom. Ti enigljaji, ki bi bili razkrili sleparjevo početje dve leti prej kakor se je to zgodilo pozneje, pa niso bili upoštevani. Finančni oddelek državnega toilstva je zadevne listine položil od acta...

Na vprašanje predsednika obravnave, koza smatrata za povzročitelja tega kriminalnega postopka, sta oba uradnika izjavi-

la, da menita, da je bil to sodni svetnik Prince, tisti mož, zaradi katerega je nastalo po aferi Stavisky v francoski javnosti velikansko razburjenje. Princejevo truplo so, kakor znano, našli mrtvo vzdolž železniške proge blizu Dijona.

Izjava obeh uradnikov je napravila v francoski javnosti velik vtis, ker smatrajo, da je s tem ozadje smrti sodnega svetnika Princeja dokončno pojasnjeno. Vsa javnost se spriče tega čuti olajšano, ne more pa razumeti, čemu ji niso tega sporočili prej. S tem bi ji bili prihranili mnogo nepotrebnega razburjenja.

Hud kadilec

Neki angleški medicinski obzornik poroča o redkem primeru nikotinomanije. Gre za 12-letnega dečka iz Glaegowa, ki je začel kaditi že v svojem desetem letu in je potem pokončal najmanj po 60 cigaret na dan. Seveda se mu je ta strast hudo maščevala, tako da so ga morali spraviti v neki zavod, kjer ga skušajo sedaj ozdraviti.

Madona — žena vojnega ministra

Ena najlepših žena na svetu, lady Diana Mannersova, hči vojvode Rutlandskega, je te dni stopila v mednarodno politično življenje. Nje mož, g. Duff-Cooper, je postal namreč angleški vojni minister.

Zanimivo je, da se je lady Mannersova proslavila v ulogi Madone v misteriju »Cudež«, ki ga je režiral Reinhardt v Londonu. Zavoljo te vloge in zavolje svoje lepote je na Angleškem zelo popularna in je v volilni borbi zato odločilno pripomogla svojemu moču do zmage. Mnogi ljudje na Angleškem pravijo, da se mora Duff-Cooper za svojo naglo kariero zahvaliti v prvi vrsti svoji ženi. Vsekako bo sedaj Manners-Cooperjeva v javnosti imela še večjo ulogo nego prej, ne sicer kot igralka in Madona, pač pa kot gospa vojna ministrica.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Sankcijski jedilni list

Rastlinska hrana namesto mesa v Italiji

Italijanski ukrepi proti sankcijam se v listih ne izražajo samo v zmanjšanem obsegu — s papirjem štedijo, ker je treba celulozo uvaževati iz inostranstva — temveč se bolj v njih vsebini. V zadnjem času pišejo italijanski listi n. pr. veliko o vprašanju prehrane in so polni nasvetov, kako naj se živila, ki so jih doslej uvažali iz inostranstva, nadomestijo z domačimi pridelki in izdelki, ne da bi zdravje ljudstva zavoljo tega trpelo.

Nekateri listi so uvedli stalno rubriko pod naslovom »Sankcijski jedilni list«. V tej rubriki poučujejo ljudi, da je skrom-

nost nacionalna čednost, dajejo nasvete, kako je mogoče iz preprostih domačih živil skuhati dober in izdaten obed itd. V teh rubrikah berš stvari, s katerimi so se doslej bavili samo strokovni listi in knjige, n. pr. da je neka količina sira redilnejša nego enaka količina mesa, da ima tudi 100 g posušenih smokev večjo redilnost nego 100 g mesa in podobno.

Velike trgovine, ki prodajajo pred vsem vsakovrstno blago za kuhinjo, priobčujejo v listih tudi jedilne liste vastlinske hrane za vsak dan. Nasprotno pa ni treznotno gibanje s politiko proti sankcijam pridobilo ničesar, kajti vina je v Italiji več nego preveč in tu se štedljivost nikomur ne vidi umestna.

Tragičen konec tragedije

V katoliškem domu v Bishofshofenu na Salzburškem so uprizorili ljudsko igro, v kateri zabode na koncu neki krmar glavnega junaka. Krmarja je igral kmetaki sin Franc Meisel. Ko je izlrl nož, da zabode soigralca, nekoga Ruperta Penna, mu je ostala zaščitna nožnica v žepu in jeklo je nesrečnemu igralcu zares prebodlo srce.

Ne Meisel, ne občinstvo nista sprva opazila usodne pomote. Pennov smrtni boj so namreč smatrali vsi za občudovanje vredno realistično igranje in dvignil se je velik aplavz. Šele ko je ostal po koncu dejanja Penn še vedno na tleh, so spoznali, kaj se je odigralo. Zdravnik je mogel ugotoviti samo še smrt. Meisel je izginil in boje se, da je v obupu izvršil samomor.

Smrt odstavljenega cesarja

Lidž Jasu je bil zadnja leta svojega življenja zaprt in priklenjen z zlato verigo k posebnemu pazniku

Prejšnji vladar Abesinije, Lidž Jasu, ki ga je neguje Haile Selassie I. 1916 odstavljal s prestola abesinskih cesarjev, je preminul v starosti 38 let. Od l. 1921. je bil zaprt in priklenjen na zlato verigo k posebnemu pazniku, ki je bil s svojim življenjem odgovoren za to, da ne bo Lidž Jasu pobegnil. Do letošnje spomladi je bil ujetnik na Gari Mulati blizu Hararia, potem so ga prepeljali v Addis Abebo, kjer ga je zdaj pokončala paraliza.

Pokojnik je bil vnuk cesarja Menelika ter je bil l. 1908., ko mu je bilo šele 12 let, proglašen za abesinskega prestolonaslednika. Menelik je hotel s to proklamacijo odpraviti rivalstvo med svojimi fevdalnimi rasi, toda zaman. Odkrite in prikrite borbe med cesarico Taitu in nekaterimi knezi, ki se jim je slednjič posrečilo vzeti cesarici svobodo ter jo imeti zaprto v njeni palači, so izpolnili zadnja leta Menelikovega življenja in mož, ki je reformiral Abesinijo, je umrl 12. decembra 1913.

Ze dve leti pred tem dogodkom je bil po smrti tedanjega regenta rasa Tezeme proglašen 15 letni Lidž Jasu za naslednika, toda namestu njega je vladal deželo svet velikih poglavarjev. Menelikovi vdovi, cesarici Taitu, so abesinski oblastniki dovolili, da se je smela kolikor toliko prosto kretati. Smela je celo oditi na svoje posestvo in je tudi ostala tam, na državne naloge pa ni imela posebnega vpliva. Lidž Jasu se je medtem izkazal za popolnoma nesposobnega vladarja. Ker zahtevalo abesinski običaji, da mora biti cesar kronan, cesar ni mogel Lidž Jasu nikoli izsiliti posebno še zaradi tega, ker so v deželi krožile govorice, da bo po kronanju umrl. Je ostalo vse pri starosti. V septembru 1916 se je vladanje Lidža Jasuja klaverno končalo. Poglavarji rodu Šoa so se zbrali v Addis Abebi ter so prisilili abu-

no, vrhovnega poglavarja koptiške cerkve, k izobčenju Lidža Jasuja. Nato so ga odstavlili ter ga zamenjali s hčerjo cesarja Menelika, princeso Zaodito kateri so podelili za regenta rasa Tatarja, sedanjega cesarja Haileja Selassieja, sina rasa Makonena. Novi regent je imel težke boje z odstavljenim cesarjem, toda je svojega nasprotnika premagal, ujel in ga zaprl v trdnjavo, kjer je Lidž Jasu zdaj sklenil svoje žalostno življenje.

Lidž Jasu

Mrlič v poročnem vozilu

Nenavaden samomor s ciankalijem v Romuniji

Precej neobičajen dogodek se je pripetil dne v Bukarešti. »Miss Bukareštac«, lepota kraljice rumunske prestolnice iz l. 1933., bi se morala omožiti. Po dolgi izbirtosti se je odločila za nekega odvetnika. Na stotine ljudi je prišlo pred hišo njenega očeta, magistratnega uradnika, da bi jo videli še enkrat, preden se bo odpeljala pred altar.

Ob določenem uri je prišel s cvetličami in veneci okrašen poročni avto. Ko je lepota stopila ob roki svojega brata pred voz, so se pri tem hipoma odzvala vrtna in mlad človek v črni obleki, z rdečo vrtnico v gumb-

nici, je padel s smrtno bledim, strašno spadelim obrazom nevesti naravnost v naročje. Nevesta se je zgrudila z grozovitim vzričkom poleg mrtvega na tla.

Kakor so kmalu ugotovili, je bil mrtvi mladenci neki medicinec, ki je bil v lepoto smrtno zaljubljen in je izvršil na dan njene poroke z drugim na ta način samomor s ciankalijem. Soferja so aretirali, a prisega, da ne ve ničesar o stvari. S pomočjo ni bilo potem nič. Lepotica je hudo zbolela in boje se, da se ji pod prividom mrliškega obraza njenega prejšnjega prijatelja omrači um.

Španski Ljenin

V Madridu se je začel te dni proces proti voditelju španskih levicarijev, Largu Caballero, ki ga »vnučujejo« španskega Ljenina. Caballero je bil glavni tajnik španskih strokovnih organizacij in ga delajo odgovornega za lamski oktoberski puč, v katerem je padlo samo na strani pučistov 312 oseb, dočim je bilo 885 ljudi ranjenih. Obtožnica proti Caballero navaja, da je povzročil puč poleg tega tudi deset milijonov pezet gnotne škode. Državni tožilec zahteva zaradi tega za Caballera trideset let robitve.

Largo Caballero

Mac Donaldova hči — gostilničarka

Dočim se še vedno ne ve nič določenega o nadaljnji usodi b'vsega angleškega ministrskega predsednika Ramsaya Macdonalda, poročajo, da si je njegova hči ljubljanka Isabel Macdonaldova izbrala že nov poklic. Londonški listi pišejo, da je kupila prastaro podeželsko gostilno »Pri plugu« v Speenu, nedaleč od Chequersa, kjer imajo angleški ministrski predsedniki svoje podeželsko posestvo. Gostilno namerava Macdonaldova hči voditi sama dalje.

Goreča vžigalica v sodu bencina

V neki budimpeštenski tovarni jute je hotel neki delavec na prigovarjanje svojih tovaršev poskusiti, kaj se zgodi, če pade goreča vžigalica v sod bencina. Nastala je silna eksplozija in vse poslopje je bilo v nekoliko trenutkih v plamenih. Po dolgem naporu je zasilcem uspelo, da so požar lokalizirali, pet delavcev, ki so jim plameni zaprli pot na presto, so rešili le z največjo težavo. Vsi so bili že smrtno nevarno opečeni. Požigalec so aretirali.

Vse je zadovoljno,

saj ni cenejše in večje izbire blaga za obleke, za gospode in dečke, dalje zimskih sukenj, suknjičev, plaščev in dežnih plaščev, kot pri

DRAGO SCHWAB
LJUBLJANA

A NEKDOTA

Neki Wallensteinov polkovnik ni bil prejel že dalj časa nobene plače zase in za svoje vojake, pa si je zaman prizadeval, da bi prišel do vojskovodje in mu o tej stvari povedal nekoliko besed. Wallensteinov komornik ga je vsakokrat odpravil s to ali ono prelevo. Končno je polkovnik prošil, da bi mu generalisimus dovolil avdienco, v kateri namerava povedati samo tri besede. Wallenstein mu je dal sporočiti, naj pride. Toda če bo izrekel samo eno besedo več, ga bo dal obesiti. Polkovnik je prišel in dejal: »Denar ali donust!« — »Ostati ali viseti!« je odgovoril Wallenstein prav tako kratko. Toda ta pozovor ga je spravil v tako dobro voljo, da je pozval odhajajočega polkovnika nazaj in mu nakazal 30.000 talarjev.

VSAK DAN ENA

»Ali je še kaj za popraviti?«
»Da, lahko odvijete še desni uhan v ubiju moje žene.« (»Everibody's weekly«)

K. Juse Ivanov, čigar vlada ima nalogo pomiriti politične strasti in obuditi vse sile za uspešno obnovo države

Povratak grškega kralja v domovino

Grški kralj Jurij II. se je vkrcal za povratak v domovino na križarko »Helis«, ki ga je odločila na grških tleh

Kulturni pregled

„Misel in delo“ v drugem letniku

Pravkar je izšla prva številka drugega letnika kulturne in socialne revije „Misel in delo“. V novi, lepi grafični obliki, razširjena, nekam pogumnejša in samozvestnejša nastopa ta revija svoj drugi letnik. Prebila je trdo preizkušnjo prvega leta, utemeljila pravico do obstoja, zavzela med našimi revijami trdno opredeljeno mesto.

V prvem zvezku novega letnika prinaša na uvodnem mestu uvodnik »Zdravega zrna je treba«, v katerem pravilno ugotavlja kot eno izmed značilnosti našega časa in posebej še slovenskega okolja: »Naša doba je ena izmed onih, v katerih je jeza s svojimi sorodniki in v skrajnih izjemah z množicami človeških strasti za gospodarila nad privatnim in javnim življenjem. Kajpak, dobro bi bilo, ko bi mogli dognati, koliko tuda politične jeze in strasti zmoglo napeljati razne toke v zdrav politični pravec. Zadovoljni bi bili, če bi mogli ugotoviti, da iz želječnosti naše literature in umetnosti vznikajo umotvorine. Nato uredništvo, ki stoji za uvodniki ko štiriosebna celota, ugotavlja slabe sado ve jeze in strasti v naši literaturi. Pravilno sodi, da se iz čustvenosti razliknih, v svoji notranjosti razdeljenih duš ne morejo porajati dela, ki bi utegnila hrepenenje po lepem. Drži tudi ugotovitev, da se »literarni krogi« pristilno izživljajo v nekaterih ideologijah, ki jih označuje mogočna gospodarska nad duhom in telesom: in pikantno je, da vse te ideologije z marksistično vred označuje z etiketo »fascistične«. Nedvomno je s perspektive razume demokracije vseeno, kakšno barvo ima terorizem in kakšne daljne cilje za sledenje doktrini z očitno slabimi sredstvi. Članek izvenevaja v konstatciji, da je zdrava klasična demokracija pri nas nemogoča, fazizem pa je v svojem bistvu nezdrav. Kije je torej prava pot? Zdi se, da je v današnjem položaju že mnogo, če se stvari ugotovijo in opredelijo. To pot je treba šele najti.

Starosta slovenskih politikov Ivan Hribar je prispeval »donesek k naši politiki«.

Koncert radijskega orkestra

V ponedeljek je priredila radijska oddaja postaja Ljubljana svoj prvi simfonični koncert v dvorani Trgovskega doma. S tem koncertom se je širšemu občinstvu hkrati vidno predstavil novi direktor radijskega orkestra, g. Drago M. Sijaneč. Koncert je bil primeroma jako dobro obiskan. Dvornica se je izkazala kot dobro akustična ter svetlostno-primerena za prireditve koncertnega značaja.

Sporod je bil posvečen romantični glasbi, v prosti izbiri. Uvod je tvorila Webrova uvertura k »Oberonu«, nato je sledila centralna točka večera: Lisztov drugi koncert (v A-duru). Koncert, ki je bil napisan l. 1862, je še danes poln življenja. Lisztov koncični način izražanja, njegova formalna enostnost, ki pa v zvezi strnjenu v en sam stavek vendarle najde dovolj pestrosti in ne nazadnje briljantni in neodoljivo efekti v klavirski slog, dajejo njegovim klavirskim skladbam trajno vrednost. Tako tudi temu klavirskemu koncertu, ki je manj bučen kot prvi, zato pa tem bolj intimen in lirichen. Klavirski solist je podal prof. Pavel Sivic s polnim razumevanjem in bravuroznim tehniko, le žal, da je bil klavir, ki ima volče malce moten ton, na »fort«-mestih deloma krit po trobilih. V splošnem pa je bila soigra klavirja in orkestra prav dobra in je prišel koncert do prave veljave, kakor je bil solist nagraden s toplim aplavzom. Po odmoru je sledila lirsko-nežna Wagnerjeva edina simfonična skladba (če prezmemo njeno pomembna mladostna dela in Faustovo uverturo). »Siegfried«-idila. Kompozicija je iz nežne ljubavni do sina Siegfrieda ter je skoraj vesesko držana v lirskem nastrojenju, pomešanem z nekoliko dobrovoljnim humorjem. V tej pesnitvi srečavamo znane Wagnerjeve motive iz »Ringa«, »Mojstrov pevcev« itd., strnjene v ljubezno enoto. Zaključek sporeda je bila Griegova lirska suita iz znanih klavirskih skladb.

Orkester je bil sestavljen iz stalnega radijskega orkestra in članov našega opernega orkestra ter je v tej novi sestavi pravo dobro rešil svojo nalogo. Dirigent D. M. Sijaneč se je predstavil in uveljavil kot umerjen, nepretiran in smiselni interpret. Njegova ideja, da prireja redne, simfonične koncerte, dasi v manjšem okviru, je hvalevredna, saj to tako razširi med občinstvom spoznavanje orkestralne glasbe in pomaga premagovati ovire, ki se stavijo razvoju naše instrumentalne glasbe. V času, ko smo srečno prebradli prvi naval nekakšnega »non-plus-ultra«-stremjenja, je spoznanje, da je za povprečnega koncertnega obiskovalca kar najbolje pričeti s programom od kraja, kaj dobra, ter je želeli, da bi se ideja ljudskih koncertov, ki je bila pri nas že tolikrat sprožena, posrečila vsaj to pot.

Dirigent, solist in orkester so bili deležni zelo toplega priznanja vseh poslušalcev. L.M.S.

Zapiski

Vladimir Nazar v ceskem prevodu. V Jugoslovanski knjižnici, ki jo izdaja Vladimir Mangl v Šumperku, je izšla brošura z naslovom »Z basni Vladimir Nazar«. Labor Nazorove poezije je priredil in prevzel Viljem Nezbeda.

Romanu o sarajevskem atentatu. Praška založba Malentrich je pravkar izdala obsežni roman Karla Novega »Atentat« (424 str. v 8^{vi}). Središče dejanja tega romana tvori atentat na bivšega avstro-ogrškega prestolonaslednika Franca Ferdinanda d'Este Karel Novy sodi med boljše češke prozaste Posebno se je uveljavil z romanom »Chceme žit« (Živeti bočemo), pretrstljivo sliko današnje brezposelnosti O tem romanu, ki ga je Boris Urbančić prev. v slovensko (žal še v rokopisu), je prišlo »Jutro« ob izidu dalje poročilo. Karel Novy je epikal svoj roman o sarajevskem atentatu na podlagi dejelne se ne obdelanega gradiva iz javnih in zasebnih arhivov. Roman »Atentat« se dogaja v Sarajevu. Beogradu na Dunaju v Konopištu itd. Vsekaكو smemo bolj radovedni na novo telo Karla Novega, ki posega v novejše jugoslovanske zgodovino — Letos je izšel pri praškem založništvu »Novina« izvirni roman Karla Mečija »Mračna

zgodovini poslednjih let. Članek »Stjepan Radić in Antonin Svehla« Marsikaj zanimivega zajema pisec iz svojih osebnih doživljajev, izkušen in opazovan. Vsak čitatelj bo z užitkom prečital ta članek.

V celoti je objavljeno nastopno predavanje priv. docenta dr. Stojana Bajčiča »Osnovni problemi delovnega prava«. O tem predavanju je že bila beseda v javnosti in socialno zainteresirani čitatelji bodo s pridom segli po njegovem avtentičnem besedilu, ki nakazuje konkretna vprašanja iz današnje socialne problematike.

Dr. Branko Vrčon je prispeval aktualen zunanje-politični članek »V Društvu narodov ali izven njega?«.

V obzorniku so izšli med drugim nekrolog dr. Kodermanu poročila o pravniskem, proforskem in zdravniškem kongresu, članek o posledicah ekonomskega propadanja naše inteligence, poročilo o knjigi dr. L. Markovića »Jugoslovanska država i hrvatsko pitanje«. Na ovitku so drobne: sami citatji, ki povedo več kakor komentar. Med drugim so tudi navedeni odlomki iz službenega glasila ljubljanskega gledališča. »Gledališka lista«. Nedvomno se vsak prijatelj slovenskega gledališča vprašuje, ali je prav »Gledališki list« primeren organ za neletve razrednih naspotij. Nekoč so imeli ljudje več finega čula, ki jim je kazal, kje so kakšne reči primerne in kje ne. Tako si na pr. svobodni misleci niso izbirali prav cerkve za svoje diskusije o obstoju ali neobstoju Boga. V dobi »gospodstva jezeta« je ta čut razlikovanja popolnoma otopel in zato v listu za gledališke informacije izhajajo sestavki, ki prenašajo razredno mržnjo tja, kjer je vsaj danes še kulturni hram vseh slojev. V gledališču si želimo umetniških stvari, v gledališču ne pa njegovih žurnalističnih — propagandnih člankov.

»Misel in delo« urejajo doktorji Stojan Bajčič, Lavo Čermelj, Stanislav S. Lapajne in Alojz Zalokar. Tiska se poslej v »Delniški tiskarni«, slane pa za vse leto samo 60. Din.

na vchode« (Oblike na vzhodu), ki opisuje dobo pred atentatom, namreč aneksijo Bosne in Hercegovine. V tem, kakisto dokaj obsežnem romanu je skuša, avtor prikazati stanje, ki je privedlo do sarajevskega atentata. V romanu je nastopajo bosenski nacionalistični dijaki, ki so čez nekaj let izvršili zgodovinsko dejanje v Sarajevu. Ene glavnih oseb romana je Slovenec Ciril Dornjak, ki je tajnik avstro-ogrškega poslanstva v Beogradu in skupaj z ljubico savičevce denuje za srbske interese, češki kritik dr. Rajmunda Habšina je pred dnevi poročal o Mečrejem romanu v »Lid. Novinah«. Po njegovi sodbi, pisatelj ni zadosti obvlada, gradiva, zato so »Oblike na vzhodu« varijava zmes fikcije in zgodovine.

Nušičeva »Gospa ministrica« v Budimpešti. V Neue Wiener Journalu je izšlo 24. t.m. poročilo njegovega budimpeštanskega poročevalca o premieri Nušičeve »Gospa ministrica«. Premiera je bila v Malem gledališču na Bethlenovem trgu in so jo smatrali, kakor pravi dopisnik du najskega lista, za veliko senzacijo, ne le literarno in umetniško, marveč tudi politično, ter je morda znak duševnega in kulturnega zblizanja z Jugoslavijo, ki ga je želeli kar v največji meri Poročevalci pravi, da je imela Nušičeva igr. izredno velik uspeh in da se vedno polni gledališče.

Naše gledališče

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani

DRAMA

Začetek ob 20.

Četrtek, 28. novembra: Vesela božja pot. Premiera B.

Petek, 29. novembra: ob 15. Kraj Edip. Dijaška predstava Izven Globoko znane cene od 5 do 14 Din.

Premiera »Vesela božja pot«, ki je napravljena po Roseggerjev. dram. bo danes. Slomenskega župnika igra g. Cesar, gospodinja Katro ga. Nablocka. Gruntarica je ga. P. Juvanova, sin France g. Stupica, planšarica Marička gdnca Boltarjeva. G. Kralj igra Starina. Bratina Ambroža. Krtinarija g. Lipah in Barbo ga. Rakarjeva. V ostalih vlogah nastopijo gdnca Gabrijelečeva, Slavčeva, gg. Pianekci. Vertin in fantele. Delo ima 13 slik Odmor je po 3, 7. in 11. sliki. Režira »Veselo božjo pot« prof. Šest.

Kot prvo mladinsko igr. pripravila drama Golievo pripovedko »Uboga Ančka«. Znani pisatelj mladinskih iger nam to pot prikazuje usodo Ančke — pepelke na prav posebno izreden način, ki je bogato prepleten s šalovitimi scenami in pa celo vrsto priljubljenih živalskih likov. Premiera lo konec prihodnjega tedna.

OPERA

Začetek ob 20.

Četrtek, 28. novembra: Ples v Savoju. Red Četrtek.

»Ples v Savoju« se uvrsti po daljšem presledku spet v redne predstave in bo prva uprizoritev tega dela v četrtek 28. t. m. z go. Gjungečevno in g. Gostičem. Za to uprizoritev se je odprl doslej črtan duet »O Beludžistanu«.

Baletni večer v operi. Kurboš Maks, odličen učence klasične baletne šole gospe Jelen Poljakove v Beogradu. priredi dne 2. decembra v naši operi svoj prvi baletni večer skupno z dvema učenikama iste šole edeno Iro Vasiljevo in Ado Proskurhikovo.

Sentjakobsko gledališče

Nedelja 1. decembra: Legionarji, popoldanska predstava.

»Legionarje« Govekarjevo ljudsko igr. s petjem na splošno željo v šentjakobskem gledališču v nedeljo 1. decembra 1935 ob 15.15, kot popoldansko predstavo. Pri predstavi sodeluje ves ansambel odra V glavnih vlogah nastopijo: Bucarjeva, Černičeva, Wrischer-Petrovičeva, Hanžič, Lavrič in Karus. Kdor se hoče od srca nasmejati vsem prigodam prestovolja krojača Ježa, ki ga izvrstno povaja gospod Lavrič, naj poseti predstavo. Predstava vstopne v nedeljo od 10 do 12. ter eno uro pred predstavo.

Marijorsko gledališče

Četrtek 28. novembra: ob 20. »Majda«. Red B.

Sport

Tek Uedinjenja

Naši sportniki lahkoletji bodo tudi letos svečano proslavili naše državno in nacionalno uedinjenje s tradicionalno lahkoatletsko prireditvijo »Tek uedinjenja«.

Vsako leto je za prireditelj bilo zbirati še najboljših jugoslovanskih tekačev na dolge proge, letošnji sportoman festacijski del »Tek uedinjenja« bo na prekašal dosedanje veliko udeležbo, kajti na startu se bodo pojavili vsi najboljši jugoslovanski tekači na dolge proge, ki so no ogromni večini iz dravske banovine. Ker razpis omogoča udeležbo tudi širšim atletskim krogom, bo zlasti letos provinca iz dravske banovine močno zastopana.

Prišlo so že številne prijave iz Celja, Kranja, Jesenice, Novega mesta, Litije, Trbovelj. Pričakuje se tudi udeležba iz Maribora Zagreba in Varaždina tako da bi bila vsa jugoslovanska lahkoatletska elita zbrana na startu. Višek užitka bo nudilo letos srečanje na dolgi progi med dvema najboljšima tekačema na dolge proge, Ilirijana Bručana letošnjega balkanskega atletsa v tekih na dolge proge, in jugoslovanskega prvaka v tekih na 5 do 10 km in njegovega velikega rivala Primorčesa Krevsa, jonskega balkanskega prvaka v teku na 5 km. V borbo bodo odločno nastopili tudi odlični maratonski tekači Starmann član Slove, njegova dva brata Adolf in Lado člona Ilirije Primorčesa Srakar I. in Krmn. Od znanih bi utegnili omeniti plavcemente naših najboljših doborodragov Zagrebčani Doriš Rihc Varaždinec Taka in Mariborčana Kanger, event Grmovšek ki so vsi obljubili udeležbo. Daljša tekmovalna proga bo tedaj brez dvoma revila najboljših jugoslovanskih doborodragov, ki bo daleč prekosila letošnje državno prvenstvo za poedince.

Kraši tekmovalna proga bo s svoje strani zbrala najboljše jugoslovanske srednjeproske katerim bodo brez dvoma predniali Primorčesi, ki danes razpolagajo z daleč naimočejšo srednje-prosako gardo. Med njimi Srakar Franc, Goršek, Zorica Aleš, Skušek, Gaberšek, Pogacnik, Ogrin, Čurda itd. je iskati zmagačev, v kolikor jih ne bi resno omožali izvenljubljanski gostje katerih sodelovanje je obljubljeno. Zagrebčan Flass, član Haska, Varaždinec Taka, član Slavije in Mariborčan Hoffer, član Rapida bi utegnili odločno poseči v borbo za zmago.

Tekmovalje bo letos brez dvoma ne samo po kvaliteti temveč tudi v kvantiteti prekašalo vse dosedanje »Teke uedinjenja« ker se računa z zanesljivo udeležbo preko 50 tekačev.

Ljubljanski klubi Ilirija, Sloga, Korotan in prireditelj Primorje pojdejo pa kompletni v borbo.

Sportni del proslave se vrši dopoldne ob 11.30 s startom in ciljem pred Narodnim domom, svečana razdelitev daril se vrši ob 16.30 v dvorani hotela Metropol, Masarykova cesta.

V nekaj vrstah

Kvalifikacijske tekme so zahtevale nas, je »žrtve« tudi drugod, ne samo pri svo. Na svoji zadnji seji je kazenski odbor JNS kaznoval z dvotedensko prepovedjo igranja igrača Vojvodine Zagorca in igrača skopljanske Slavije A. Petrovića. Član uprave šibeniškega Osvita Grizelj ne bo smel en mesec vršiti nobene funkcije v svojem klubu, ker je razžalil sodnika. Na zadnji tekmi v Nišu med nižjim Gradjan, skim in BSK je prišlo do zelo neljubih incidentov. Znani golman BSK Glaser je bil ob tej priliki ranjen na glavi. Sodnik g. Mitjić in gavezni delegat Sava Bukva sta seveda poslala o tekmi svoji poročili. In glejte čudo — golman državnega prvaka BSK Glaser je bil suspendiran. Očivid, no pa JNS tudi nekaj da na časopisna poročila, seveda najbrže takrat, ako mu prijajo. Ker se torej poročila nogometnih funkcionarjev o tej tekmi ne strinjajo s časopisnimi poročili, se je vsa zadeva predložila upravnemu odboru JNS v na, daljnje postopanje.

V Zagrebu zelo tajinstveno razpravljajo o bodočem sistemu našega državnega prvenstva. Delegati Gradjanskega, Concordie in Haska so se namreč sestali z nekaterimi zastopniki ZNP ter soglasno sklenili, naj se kvalifikacijske tekme ne vršijo več, temveč da mora zadnjeplasirani klub v ligi na koncu prvenstva odigrati kvalifikacijsko tekmo s prvakom onega podsava, ki se bo v borbi s prvaki ostalih podsavezov plasiral na prvo mesto. To pa so sklenili le za primer, ako se Hašk plasira za ligo. Sicer pa naj se imenoma določijo ligaski klubi, in sicer BSK, Jugoslavija, Bask, Gradjanski, Concordia, Hajduk, Ilirija, sarajevski Hajduk ali Slavija, Hašk in osiješka Slavija. V prvem primeru bi štele liga osem, v drugem pa deset klubov. Te informacije je dobil o »tajnem« sestanku zagrebških ligašev za, grebški »Jutarnji list«. Treba pa to tudi pomiriti manjši kluba. Zaradi tega bodo delegati ZNP zahtevali na glavni skupščini JNS sistem podsavaznega prvenstva, kakor dalje javlja isti list. Ti delegati seveda računajo s tem, da ta predlog ne bo sprejet, ker bo pri tem igrala veliko vlogo.

Mestni pogrebni zavod
Občina Ljubljana

Umrla nam je naša dobra in ljubljena teta in svakinja, gospodična

Marija Luscher,

zasebnica.

Pogreb bo v petek, dne 29. t. m. ob pol 3. uri popoldne iz hiše žalosti. Osoje št. 3. na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, Graz, 27. novembra 1935

ZALUJOČI OSTALI

go »nogometna diplomacija«. Nato ba bodo zagrebški delegati zastopali stalische zagrebških ligaskih klubov, ki bodo zadovoljni, manjši klubi pa bodo na videz pomirjeni.

Službena iz LNP. Drevi ob 19.30 seja kazenskega odbora v podsavaznem tajništvu. Na sejo se vabijo: Pavšek Albert, Borštnar Milan, obo Korotan — Lj., Ramovž Drago, Mladika. Povhe Alojzij, Tomšič Zvone, obo Mars, Grošelj Božo, Primorje, Grčar Marko, Korotan — Lj., zastopnik Mladike in podpredsednik Her. mesa Kuret Marjan.

Iz smuško-tehničnega odbora JZSS. Smuško-tehnični odbor poziva vse tekmovalce, da se vrši v petek ob 18. obvezno smuški olimpijski trening, na katerem se bodo »zdravniško pregledali«. Po treningu važen sestanek Bodite točni!

RADIO

Petek 29. novembra.

Ljubljana 12: Klavirske solistične točke na ploščah. — 12.45: Vreme, poročila. — 13: Čas, spored, obvestila. — 13.15: Strauss-Fall-Lehar (Radio orkester). — 14: Vreme, borza. — 18: Zenska ura: Ko se dekle moči (Angela Vodelova). — 18.20: Venček angleških vojskih popevk na ploščah. — 18.40: Delavsko predavanje: Trgovski sodrudniki (g. A. Sitar). — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura: Kulturni mesečni pregled (iz Beograda). — 20: Nestop malih harmonikarjev. Vodi g. prof. Pavel Rančigaj. — 21: Ura francoske glasbe. Ga. Zlata Gjungečeva in Radio orkester. — 22: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Za ples in kratek čas (Radio jazz). — Beograd 16: Pesmi. — 18: Jazz. — 20: Plošče. — 21.15: Narodne pesmi z orkestrom. — 22.20: Violinske in klavirske skladbe. — Zagreb 12.10: Plošče. — 17.15: Godalni kvartet. — 20.30: Večer francoske glasbe. 21.30: Zborovsko petje. — 22.15: Ples. — Praha 19.30: Beethovenov koncert. — 20.10: Zvočna igra. — 22.15: Plošče. — Varšava 20.15: Mešan program. — 21.15: Schumann-Schubert. — 22.30: Plesna muzika. — Dunai 12: Plošče. — 16.05: Laska glasba. — 17.05: Čala koncert. — 18.30: Naborna glasba. — 19.30: Pevski koncert. — 22.10: Baska muzika. — 23.15: Laska godba orkestra. — Berlin 19: Laska godba. — 20.15: Iz Münchena. — 21: Koncert orkestra. — 24: Iz Stuttgarta. — München 19: Vojaske življenje. — 20.15: Koncertni večer. — 21: Iz Berlina. — 22.30: Komorna glasba. — 23.30: Iz Stuttgarta. — Stuttgart 19.30: Vojaske pesmi. — 25.15: Iz Münchena. — 22.30: Laska glasba. — 24: Komorni koncert. — Rim 16.40: Plošče. — 20.50: Klavirski koncert. — 22.15: Ples.

Iz življenja na deželi

Iz Zagorja

z — Smrtna kosa je v enem tednu pobrala sedem oseb. Tako sta umrla upokojena rudarja 85-letni Martin Omahine in 75-letni Peter Lešnik, ki sta oba delala trdo nad 40 let. V Kisovcu je umrla rudnika upokojenka 78-letna Marija Golobova. V ponedeljek jutraj sta umrla zasebnik 81-letni Ivan Zražem in 68-letni France Rakar, gostilničar na Lokah. Pokojni France je bil znan dobrodušen gostilničar, ki si je znal pridobiti simpatije slehernega gosta. Izpučen v trgovini je služboval dalje časa pri trvdki Malij v Izlaču. Pred dobrih 30 leti je kupil Bevkovo hišo in je v njej uspešno nadaljeval gostilniško obrt. Zadnji dve leti ga je mučila bolezen, ki je sicer čilega moža spravila v grob. Zapustil je poleg vdove sina Leona, ki je imel gostilno v Ljubljani in je prišel pred meseci domov, da bo nadaljeval dedščino po svojem očetu. Pokojnik je bil vedno vnet zagovornik delavskih in narodnih pravic. Ohranil ga bo v blagem spominu. Pogreb, ki se ga je udeležila množica prebivalstva, je prišel o velikem spoštovanju pokojnega.

z — Šola v Dolenji vasi zaprta. Ker je učiteljica obolela za davico, so na odredbo banovinskega zdravnišča zaprli šolo v Dolenji vasi. Sreški desinfektor iz Litije bo vse razrede razkužil.

ZAHVALA

Ob prebriski izgubi, ki nas je zadel s smrtjo naše nadvse drage soproge, zlate mamice, hčerke, sestre, tete in svakinje, gospe

Ljudmile Smrkoljeve

soproge veletrgovca,

prejeli smo toliko dokazov iskrenega sočutja in odkritega prijateljstva, da nam je nemogoče zahvaliti se vsakemu posebej.

Zato naj prejmejo tem potom obsoi na najtoplejšo in jhalo vso, ki so nas v težkih trenutkih tolažili, pokojniko našli s cvetjem in zo tako častnem številu spremili na njeni poslednji poti.

Posebna zahvala se vsem zastopnikom oblasti, stanovskih organizacij, denarnih zavodov, uradov, društev, zlasti pevskemu zboru »Glasbene Matice« za prelepo žalno petje, mnogoštevilnim trgovcem, kakor tudi vsemu osebju domače trgovice in vsem neštevilnim prijateljem in znancem, ki so prihili od blizu in daleč, da počastijo spomin naše nepozabne pokojnice. Vsem: naša tisočera hvala!

Maša zadušnica se bo darovala v ponedeljek, dne 2. decembra 1935. ob pol 8. uri jutraj v župni cerkvi Sv. Petra.

LJUBLJANA, dne 28. novembra 1935.

Zalujoči soprog ALBIN SMRKOLJ z otroci in ostalo sorodstvo.

ANGLESKA ZAVAROVALNICA

ROYAL EXCHANGE ASSURANCE

USTANOVLJENA L. 1720

KAPITAL 6 MILJARD DINARJEV

I S Č E

krajevne zastopnike in akviziterje

ZA DRAVSKO BANOVINO PROTI PROVIŽNJI ALI FIKSUMU.

Ponudbe: Ljubljana, Protni predal 376.

Pisarna: Ljubljana, Gajeva ul. I-III (nebotičnik).

100

uspehov

v

»JUTRU«

en oglas

Zane Grey:

Teksaški jezdec

»Tega ravno ne«, je rekel Bland, očividno nekoliko razdražen. »Če to ni prost kraj, tedaj ga sploh ni pod solncem. Tu so vsi enaki. Ali se hočete pridružiti moji tolpi?«

»Ne, tega ne mislim.«

»Prav. Sodim, da Bosomerja niti s tem ne bi pomiril. Jeznorit dedec je. Eden tistih streljačev, ki jih zmerom ima, da bi koga ubili. Večina streljačev so tako in tako samo bahači. In Bosomer pozna samo eno barvo, in ta je rdeča! Samo v vašo lastno korist vam svetujem, da krenete spet na pot.«

»Hvala. A če je to vse, tedaj ostanem,« je odvrnil Duane. Med tem, ko je govoril, je ga navdajal občutek, kakor da bi bil daleč od samega sebe.

Bosomer je stopil na prag in pahnol mož, ki so ga hoteli zadržati, od sebe. Ko se jim je izvil iz rok, je skočil naprej in zabeval kakor jezen pes. Očividno je bil porablil kratki presledek v to, da se je opil in se je bolj razjaril. Bland in ostali so hitro stopili v stran in pustili Duana samega. Ko je Bosomer videl, da Duane negibno stoji in ga opazuje, se je čudno izpremenil. Obstal je, tako mahoma, da so se možje, ki so bili krenili za njim, nehote zgnatili pred njim v gručo, namestu da bi stopili s poti.

Duane je videl ta nagli gib in podzvestno začutil, kaj pomeni nenačn izprememba sovraznika. Vedenja Bosomer je bil predzren in se je bil pripravil na nasprotnika, ki bo vsaj osupnil, če se že ne bo umaknil. Zdaj je opazil, da ni bil Duane nezavet ne prestrašen. Ugriznil je bil v železo, in

8

zona ga je obila. Duanu se je skoraj zdelo, kakor da bi mu bil ta položaj zdavnaj domač. Razumel je rumenokega Bosomerja. Prišel je bil iz hiše, da bi ga ubil. In v to ga je gnalo še zdaj, čeprav ga je tujevo vedenje brzdalo in odvrčalo. Kakor toliko obupaneč njegovega kova, je bil tudi on žrtev svoje strasti, ubijati zaradi ubijanja. Duane je uganil, da Bosomerja ne žene nenaden vzpik sovražstva. Prav to je bilo njegova sreča. V tistem trenutku bi mu bil umor naslada. Morda je bil Bosomer pozabil izgovor, ki si ga je bil pripravil za preprič. Najbrže mu je bila glava polna domnev o Duanovi strelski spretnosti. A črnil ni niti besedice. Precej časa je negibno stal na mestu; oči so mu bile blede in srepe, desnica kakor razkročena šapa.

Ta trenutek je dal Duanu moč, da je razbral v sovražnikovi oči misel, ki hodi pred dejanjem. Toda Duane ni hotel ubijati. Ker je pa videl, da bo moral streljati, je sklenil, da stori Bosomerja samo nezmožnega za boj. Ko je Bosomer trenil z roko, je bruhnil Duanov samokres ognj. Samo dva strela — oba iz Duanovega orožja — in Bosomer je padel z zdrobljeno desno laktjo; strašno je krel in se valjal po tleh in izkušal z levico prijeti za samokres. Ko so pa tovariši videli, da bi ga Duane samo tedaj ubil, če bi bil prisiljen, so se zgrnili okoli Bosomerja in mu ubranili vsako nadaljnjo brezumnost.

PETO POGLAVJE.

Izmed vseh navzočih je bil videti Euchre še najbolj vojni, pokazati svojo radovednost s prijazno ustrežljivostjo proti tujcu. Odvedel je Duana in konja v svojo ilovnatu kočico, privezal konja v odprti lopi in jima odpasal sedli. Nato je pobral Stevensovo orožje in povabil gosta, naj stopi v hišo.

Sestajala je iz dveh prostorov; okna so bila brez zaves in tla gola. V prvem prostoru so bile odeje, orožje, sedla in jermenje; v drugem je stalo zidano ognjišče, sirovo stesana miza s klopjo, dve ležišči, kuhinjska omara in nekaj sajaste kuhinjske posode.

»Bodite kakor doma, dokler vas je volja,« je rekel Euchre. »Nisem bogat s posvetnim blagom, a vse, kar vidite tu, je moje; dobro mi došli.«

»Hvala. Ostal bom nekaj časa, da se spočijem. Dobro sem jo odnesel,« je rekel Duane. Euchre ga je nagio pogledal.

»Spočijte se. Tačas vam odvedem konja na pašo.«

Euchre je pustil Duana samega v hiši. Duane se je sprostil in si obrisal pot z obraza. Tlačila ga je nekakšna omotica, podobna ukletju, ki ni hotela takoj miniti. Odložil je pas in suknjič in se zleknil po odejah. Naj se tudi spočijem ali zaspi, je pomislil — ali bo jutri zaradi tega kaj drugače? Noben odhiti in nobeno spanje ni moglo izpremeniti sivega pogleda v prihodnost. Kar dobro mu je delo, ko se je Euchre hrupno in vneto vrnil v hišo; šele zdaj si je utegnil natančneje ogledati gostitelja. Euchre je bil prileten mož. Tistih nekaj las, ki jih je še imel, je bilo sivih, obraz gladko obrbit in zgrbačen; oči so mežikale od dolgega gledanja v solnce in meglo. Hodil je sključen. A v tankem ogrodju njegovega telesa sta se razodevali nezmanjšana moč in vztrajnost.

»Ali hočete piti ali kaditi?« je vprašal.

Duane je zmajal z glavo. Whisky mu ni bil tuja pijača, in že od svojega šestnajstega leta je nezmerno kadil. A zdaj je čutil ob misli na vsako dražilo čuden stud. Prav za prav se ni jasno zavedal, kaj mu je bilo. Nekaj divjega mu je plalo v krvi — nekaj, kar je vzbujalo v njem strah pred samim seboj.

Euchre je sočutno majal s svojo glavo.

»Videti je, da se ne čutite kajsi bistrega. Kadar začno pokati, vzamem jaz podplate pod pazduho. Koliko let vam je?«

»Tri in dvajset.«

Euchre ga je začudeno pogledal. »Potemtakem ste še deček. Mislim, da vam jih je vsaj okoli trideset. Buck, slisl sem, kar ste pripovedovali Blandu, in tudi moja lastna pamet mi pravi, da niste zločinec. Strel v silobranu ni zločin.«

Duane, ki mu je bil razgovor v tolažbo, je povedal še več o sebi.

»Hm,« je dejal stari. »Mnogo let že živim ob Riu in videl sem na stotine mladih fantov, ki so bili morali pobegniti. Največkrat jih ni bilo dosti prida. In tudi strpeli niso dolgo. Pokrajina ob Veliki reki je pribežališče zločincem iz vseh držav. Spal sem na isti klopi z bančnimi blaginjki, ponarejalci, pravimi tatovi in zakrknjenimi morilci, skratka, z vsakovrstno sodrgo, ki se brez dela kladi ob teksaški meji. Ljudje, kakršen je Bland, so izjeme. Ta ni Teksanec — saj mu je poznati po obrazu. Tolpa, ki ji vlada, se je nabrala z vseh strani, sami žilavi dedci, na to se lahko zanesete. Zivljenje jim je dobro in lahko. Če ne bi vsak dan pokali samokresi, bi bilo tukajšnjega prebivalstva veliko več. Rim Rock ni kraj za miroljubnega, spodobnega fanta. Slisl sem vas, ko ste rekli Blandu, da ne mislite stopiti v njegovo tolpo. Bodite prepričani, da vas zaradi tega ne bo ravno prijazno gledal. Ali imate kaj denarja?«

»Ne mnogo,« je odvrnil Duane.

»Bi se mogli preživljati z igro? Razumete kaj o kartah?«

»Ne.«

»Ali hočete kasti konje ali ropati goveda?«

»Ne.«

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo služb. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopolni in zvezitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znanik! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite

Din 3.— v znamkah

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pisnu obnemen z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana šte. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičjoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelček »Jutra«, Ljubljana.

Službo dobi

Kuhar ali kuharica
provizoren postavljenjski
samo za stalno mesto do
15%. Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Poslen kuhar.«
25095-1

Izurnjeno pletiljo

spojne takoj tovarna La-
na, Rimska cesta 2.
25070-1

Absolventa

rudarske šole
mlajšega, s prakso v me-
talstvu, sprejemno. Ponud-
be na ogl. odd. Jutra pod
»R. S.«
25095-4

Domača industrija

železnino
spojne uradnika potnika
za Slovenijo in Medimur-
je. Ponudbe, ki pridejo v
protest samo iz železninar-
ske stroke, naj se pošljejo
na Propaganda d. d. Bos-
mer, Postanski pred. 409
pod šifro »Gvozdar 409.«
25092-1

Šivilja

moškega perila na trgovci-
na, dobi delo na dom. Sa-
mela, Tirsava 38.
25093-1

Natakarico

za gostilno, trafikko, deli-
kateso sprejemno, eventua-
lno tudi kaviarji. Bili
mora vjujuna, pečena, š-
eta in dostojna. Pisane
ponudbe pod »Simpatična«
na ogl. odd. Jutra.
25094-1

Pisarniško moč

naslednje in vestno, sprej-
menno. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Sodelo-
vica trgovina.«
25094-1

Agilnega pomočnika

s dole, mešane stroke,
prosteje vojašine, sprej-
nem s 1. januarjem k ma-
nufakturi. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Kresen in
trgovina.«
25093-1

Agilnega pomočnika

s detele, mešane stroke,
sprejemno k železnini 1.
januarja 1936. Podrobne
ponudbe pod »Reven in tre-
na« na ogl. odd. Jutra.
25093-4

G. Th. Rotman:

Kapitan Kozostrelec gre v Ameriko

Šššš — bum! Počilo je, da se je vsa hiša stresla, kuhinja je bila mahoma polna dušečega smodnikovega dima, in ko se je malce razkldil, ni bilo rakete več videti...
Prav ob tistem času je hodil stanova-
lec iz pritličja, gospod Siratka, po vrtu
in mežikal v sinje poletno nebo. »Kakš-
no krasno vreme za moje cvetličce!« je
šeptal sam pri sebi.

Službe išče

Vsak beseda 50 par
davek Din 3.— za šifro ali dajanje
naslova 5 Din. Najmanjši znesek
17 Din.

Natakarica

mlada, iše službe. Naslov
v vseh poslovalnicah Jutra.
25093-3

Služkinja

vabena kuhanja, šivanja,
vsega spričevali, iše
službe za 1. december, kjer-
koli. Naslov v vseh poslo-
valnicah Jutra.
25093-4

Dajenci (ke)

Beseda 1 Din, davek 3 Din.
za šifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din.

Vajenca

za minsko obrt sprej-
menno. Hlavo in stanovanje
v hiši, Alojz Močak, mizar
pri Čerknici 36. Gor. Lo-
garec.
25093-41

Potniki

Beseda 1 Din, davek 3 Din.
za šifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din.

Večja zavarovalnica

iše zastopnika v vseh kra-
jih Slovenije. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Za-
varovalnica.«
25093-5

Za Maribor in Ptuj

iše zastopnika zavaroval-
nice v Ljubljani. Ponudbe
pod »Stalnost« na ogl. odd.
Jutra.
25093-5

Potnik

ki bi prevzel v prodajo
za Ljubljano in okolico do-
brošče zimske predmete,
naj pošlje ponudbo na ogl.
odd. Jutra pod »Zanesljive
trgovine.«
25093-5

Dragocenosti

Vsakovrstno zlato
kupuje po najvišjih cenah
Černe — juvelir
Ljubljana, Wolfova ulica 3
25093-4

Prodajam

Beseda 1 Din, davek 3 Din.
za šifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din.

Hubertus

napredni, moški in
damski 360. Din. vruca-
ca, kapuza 160. Din. vruca-
ca, impregnirana, samo
400. Din. pumpe 40. Din.
48. Din. iše. Iste
pri PRESKERJU Sv. 26.
torca.
25091-20

Ograja z omrežjem

za večje trgovske pisarne
ali posojilnice, ugodno na-
prodaj. Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra.
25091-6

Poceni meso

v mesnici Cesta VII št. 9.
prodajam naprej in boni
pusti vsakomur, solniško
postopaj, kateri bo raz-
ljuje stvari proti meni go-
voril. Jozef Mohorok, me-
sar.
25092-6

Celuloid lutke

(punte) popravljam in na
nov prebarvam. P. Koler,
Stari trg 6.
25093-6

Kompletno 9 mm

filmsko aparaturu
s prav vsem priborom, za-
menjam za boljši aparat.
Vrednost 10.000 Din.
Zofor Touris, Lajze Smuc,
Ljubljana, Aleksandrova 8.
25093-6

Ročni vozček

(ciza) in tehnična, vse po-
polnoma novo, napredna.
Naslov v vseh poslovalni-
cah Jutra.
25092-6

Leica Standard

s Sumarjem 123, daljino-
merom in točnico, napreda
za nizko ceno. Ogleda se
iz prijaznosti v drogeriji
Gregorij, Ljubljana, Pre-
šernova 5.
25094-6

F. M. Schmitt

Pred škofijo, 2. Ljubljana,
Lingerjeva 4. Prilidi!
Pogoj in prepečaj se!
25092-6

Aparat za

trajno kodranje
nov, modern, ki leži na
carini, napreda za po-
lovično ceno. Eventuelno
tudi na obroke. Dopolni
na ogl. odd. Jutra pod »Apa-
rat 5000.«
25093-6

Pohištvo

Beseda 1 Din, davek 3 Din.
za šifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din.

Kupim spalnico

vocano (Schleifack) na
mesečne obroke. Ponudbe
pod »Dobro mizar« na ogl.
odd. Jutra.
25091-12

Kapital

Beseda 1 Din, davek 3 Din.
za šifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din.

Hranilno knjižico

Ljudske posojilnice Ljub-
ljanske, s vlogo 30.000
Din kupim. Plačam takoj
v gotovini. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra.
25093-16

Lokali

Čevljarsko
na pomodnem kraju, ugod-
no prodaj. Naslov v vseh
poslovalnicah Jutra.
25094-19

Stroji

Beseda 1 Din, davek 3 Din.
za šifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din.

Stabilen motor

60-120 KS kupimo, s po-
gonom na bencin ali na
oglj. s gonilom na obrat
(Wendegetriebe) s propel-
erjem za motorni poln z
30-50 KS. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Mo-
tor.«
25091-20

V najem

Beseda 1 Din, davek 3 Din.
za šifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din.

Gostilno

vzajem v najem v Ljub-
ljani, Jesenčič ali Kranj.
Ponudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Silvestre.«
25094-17

Sobo odda

Beseda 1 Din, davek 3 Din.
za šifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din.

Sobo

oddam v vili nasproti Leo-
niču. Na Kodoljeva 36.
25093-38

Opremljeno sobo

oddam s hrano ali brez s
2. decemb. letosna sprej-
men stanovanca. Židovska
ulica 67.
25093-38

Prazno sobico

takoj oddam. Jesenčič ul.
4. pritličje.
25093-38

Opremljeno sobo

in kuhinje, oddam s de-
cembr. nast. solidni
strani. Poizvedbe: Jara,
Sv. Petra cesta 20.
25093-38

Opremljeno sobo

lepo, separirano, oddam v
centru. Pod Trnovo 201.
desno.
25093-38

Sobo

oddam za 1. december bol-
jšo gospodu. Tavčarjeva
ulica 311.
25093-38

Priazno sobo

opremljeno, oddam. Jegli-
čeva cesta 14 (blizu bolni-
ce).
25091-38

Dve gospodni

sprejemno v lepo, srazno
sobo na stanovanje, event.
s hrano. Kolodvorska ul.
34/II, levo.
25093-38

Sobe išče

Beseda 1 Din, davek 3 Din.
za šifro ali dajanje naslova
5 Din. Najmanjši znesek
17 Din.

Sobo

najboljše separirano, iše
uradnik, pri samostojni
osobi. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Železni-
čar.«
25091-38

Dopolni

Vsaka beseda 2 Din;
davek 3 Din za šifro ali
dajanje naslova 5 Din.
najmanjši znesek 20 Din.

Mlad turist

iše za nedeljske zimske
izlete veselo prijatelje s
mušici. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra. Jesenčič
pod »Gama s odali.«
25090-24

Ženitve

Vsaka beseda 2 Din;
davek 3 Din, za šifro ali
dajanje naslova 5 Din,
najmanjši znesek 20 Din.

Želim poročiti

starejšega gospoda. Pon-
udbe na ogl. odd. Jutra
pod »Znaci.«
25093-35

Hoteli

28 leten, zdrav, prijeten
znanost, dobro situiran,
se želi poročiti z gospo-
dino, staro do 24 let, ki
je pridna gospodinja in
dobra kuharica, z nekaj
primoženjem. Imeti mora
veselje do te stroke. Pon-
udbe na podružnico Jutra
Maribor pod »28 leten.«
25093-35

Razno

Želodčni liker
»Balkan«
grenki in sladki
Konkurenčne cene!
Na debelo in drobno
pri
»A L K O«
Gospodstva c. 13
Dvorske Kolizeja.

Sveže najfinjše

norveško
RIBJE OLJE
iz lekarne
DR. G. PICCOLIJA
V LJUBLJANI — se
priporoča bledim in
slabotnim osebam.

MOJI RECEPTI SO

VELIK DOBIČEK
ZA VSAKOGA.
Nudim preskušene
recepte za liker-
in rumence. Pisane
ponudbe pod 41790
na Publicitas d. d.
Zagreb, Illica 9.

Telefon

2 9 5 1
PREMOG
DRVA in
KARBO-
PAKETI
IV. SCHUMI
Dolenjska cesta

Najslajša in najboljša

krepljena pijača je
BERMET-VINO,
črna iz Fruške gore,
Sremski Karlovci — Gostilničarji nudite
to specialiteto svojim gostom. V sodčkih
od 50 l naprej ga razpošilja: B. Marinkov,
Sremski Karlovci, Fruška gora.

GOTOVOST

»OLLA«
Gum.?
ZANESLJIVOST VESELJE

Kako se žene pomladijo

četrt ure pred odhod m?
Prečitajte pazljivo naslednji uvod,
pa boste doznali, kako silno eno-
stavno je ravnanje pri olepšanju in
pri negi lepote. Ta način lahko